UNIVERSITA KARLOVA V PRAZE

PRÁVNICKÁ FAKULTA

KATEDRA SPRÁVNÍHO PRÁVA

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Právní předpisy obcí

Vedoucí diplomové práce :

Doc. JUDr. Vladimír Vopálka, CSc.

Diplomant :

Zuzana Tučková

5.ročník

Karla Šebora 872/4

250 01 Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala, způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dne 17. listopadu 2006

Zuzana Tučková

OBSAH

1.Úvod..... 7

2.Vymezení základních pojmů..... 9
2.1. Pojem ' právní předpisy obcí '..... 9
2.2. Pojem ' obecně závazná vyhláška '..... 9
2.3. Pojem ' nařízení obcí '..... 10

3.Postavení obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí v právním řádu ČR..... 11
3.1.Kategorizace právních předpisů..... 11
3.2.Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí – primární či sekundární právní předpisy?..... 12
3.2.1.Nařízení obcí jako sekundární právní předpisy..... 12
3.2.2Obecně závazné vyhlášky obcí jako sekundární právní předpisy..... 12
3.3. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí – originární či derivativní právní předpisy?..... 13
3.3.1.Nařízení obcí jako derivativní právní předpisy..... 13
3.3.2.Obecně závazné vyhlášky obcí jako derivativní právní předpisy.... 14
3.3.3.Obecně závazné vyhlášky jako originární právní předpisy..... 15
3.3.3.1.Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách..... 16
3.3.4.Obecně závazné vyhlášky obcí jako právní předpisy nespadající do 3.3.2. ani do 3.3.3..... 18

4.Přijímání právních předpisů obcí..... 19
4.1.Přijímání obecně závazných vyhlášek..... 20
4.2.Přijímání nařízení obcí..... 21
4.3.Přijímání právních předpisů obcí – usnášeníschopnost zastupitelstva a rady obce..... 22

5.Vydávání obecně závazných vyhlášek a nařízení městskými obvody a městskými částmi..... 23

6.Působnost právních předpisů obcí..... 25
6.1. Věcná působnost..... 25
6.1.1. Věcná působnost obecně závazných vyhlášek..... 25
6.1.2. Věcná působnost nařízení obcí..... 26
6.2. Prostorová působnost..... 27
6.2.1. Vliv změny hranic obce, sloučení (připojení) a rozdělení obcí na prostorovou působnost právních předpisů obcí..... 27
6.2.2. nařízení vydávaná jednou obcí i pro území jiných obcí..... 28
6.3. Osobní působnost..... 28
6.4. Časová působnost..... 29

7.Dozor nad vydáváním a obsahem právních předpisů obcí..... 31
7.1. Pozastavení účinnosti právních předpisů obcí..... 32
7.2. Rozhodování ústavního soudu o návrzích na zrušení právních předpisů obcí..... 34

7.2.1. Subjekty oprávněné podat Ústavnímu soudu návrh na zrušení právprávního předpisu obce..... 35
7.2.2. Zrušení právních předpisů obcí pro rozpor s ústavním pořádkem nebo zákonem..... 35
7.2.3. Důsledky zrušení právního předpisu obce Ústavním soudem..... 36

8.Sankce za porušení právních předpisů obcí..... 38

9.Rozbor vybraných právních předpisů Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi..... 40
9.1. Obecně závazná vyhláška č.1/2003, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města a systém nakládání se stavebním odpadem..... 41
9.2. Obecně závazná vyhláška č. 2/2003, o místním poplatku za odpad..... 44
9.3. Nařízení Rady města č. 1/2004, tržní řád města Brandýsa n/L - Staré Boleslavi..... 46
9.4. Obecně závazná vyhláška o přihlašování k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizích státních příslušníků na území města Brandýsa n/L - Staré Boleslavi a proces vedoucí k jejímu zrušení..... 49

10.Závěr..... 55

Seznam použité literatury..... 58

Přílohy

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Ústava - zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Listina - usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky

OZř - zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

ZoOd - zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

ZoOO - zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

PoplZ - zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

PřeZ - zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

ZoOPaK - zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

ZoL - zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

PozKZ - zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

SprŘ - zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

ÚsZ - zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů

1. ÚVOD

Právní předpisy obcí (tzn. obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí) tvoří neopominutelnou součást právního řádu České republiky, jako všeobecně závazné právní normy stanovují svým adresátům závazná pravidla chování.

Počet právních předpisů obcí každoročně mnohonásobně převyšuje počet přijatých zákonů. V časovém rozmezí let 2003 až 2005 vydaly obce přes 24000 obecně závazných vyhlášek a přes 2100 nařízení obcí. V roce 2004 posoudilo Ministerstvo vnitra celkem 14747 právních předpisů obcí (včetně návrhů), v roce 2005 dosáhl počet celkově posouzených obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí (rovněž včetně návrhů) počtu 18202. Z 18202 takto posouzených obecních právních předpisů v průběhu roku 2005 byla v rámci dozoru nad jejich obsahem a vydáváním zjištěna pochybení v 4578 případech, jinými slovy přibližně 1/4 z celkového počtu obecně závazných vyhlášek a nařízení posuzovaných v loňském roce Odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra byla v rozporu se zákony.[1]

I přes trvalou metodickou pomoc, kterou obcím v rámci jejich normotvorné činnosti Ministerstvo vnitra poskytuje (podle údajů Odboru dozoru a kontroly veřejné správy bylo obcím v letech 2004 a 2005 zodpovězeno celkem 4546 písemných dotazů a proběhlo téměř 18000 osobních konzultací), by s ohledem na výše uvedené statistické údaje podle mého názoru měla být celému procesu obecní normotvorby věnována ještě důslednější pozornost, jejímž cílem by pak měla být především snaha odstranit příčiny tohoto jistě nežádoucího jevu. K tomu bude třeba zodpovědět mnoho, na poli obecní normotvorby dosud ne zcela přesvědčivě zodpovězených otázek.

Na následujících stránkách této práce jsem se pokusila vystihnout nejdůležitější instituty procesu obecní normotvorby s důrazem právě na dosud sporné, v teorii i praxi často diskutované otázky a jejich vliv na tvorbu obecně závazných vyhlášek a nařízení v praxi obcí.

První - teoretická část - je věnována především problematice postavení právních předpisů obcí v právním řádu České republiky, základní charakteristice

[1] Informativní sborník o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra na úseku dozoru a kontroly za rok 2005

těchto předpisů, procesu jejich přijímání. Podrobněji je rovněž pojednáno o nejnovější právní úpravě dozoru nad přijímáním a obsahem obecních právních předpisů a o neoddiskutovatelném vlivu judikatury Ústavního soudu v této oblasti.

V druhé části práce jsem se pomocí rozboru konkrétních obecně závazných vyhlášek a nařízení pokusila upozornit na pochybení, kterých se obce v rámci své normotvorby nejčastěji dopouští. V některých případech jsem se zároveň pokusila přiblížit postup, který je v praxi používán při jejich nápravě, popřípadě při prevenci jejich opětovného vzniku.

2. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

2.1. Pojem 'právní předpisy obcí'

S pojmem *právní předpis obce* se setkáváme v § 12 OZř, kde je zákonodárcem použit jako legislativní zkratka pro obecně závazné vyhlášky a nařízení obce. Výše uvedené ustanovení OZř stanoví podmínky platnosti a účinnosti právních předpisů obce, upravuje jejich evidenci a zpřístupnění veřejnosti.

Přestože rozdíly mezi obecně závaznými vyhláškami a nařízeními obce jsou v mnoha směrech, jak o tom bude podrobněji pojednáno níže, zásadní, lze v tomto ustanovení legislativní zkratku zahrnující v sobě oba předpisy použít, protože jejich režim je v případě výše zmiňovaných institutů shodný.

Do 1. července 2006 (tedy do účinnosti zákona č. 234/2006 Sb., který mimo jiné novelizoval i ustanovení OZř o dozoru nad vydáváním a obsahem právních přepisů obce) se zmiňovaná legislativní zkratka používala i v odstavci 5 § 12 OZř, který stanovil obecnímu úřadu povinnost zaslat právní předpis obce neprodleně po jeho vyhlášení příslušnému krajskému úřadu (na žádost i Ministerstvu vnitra). Novelizovaný § 12 OZř reflektuje aktuální právní úpravu a v novém odstavci 6[2] již striktně rozlišuje, zda se jedná o obecně závaznou vyhlášku či nařízení obce.

2.2. Pojem 'obecně závazná vyhláška'

Pojem *obecně závazná vyhláška* je zakotven v ustanovení čl. 104 Ústavy, konkrétně v odstavci 3, který umožňuje zastupitelstvům vydávat v mezích jejich působnosti obecně závazné vyhlášky (blíže k tomu viz níže). Zmocnění dané čl. 104 odst. 3 Ústavy se vztahuje nejen na zastupitelstva základních územních samosprávných celků - obcí, ale také na zastupitelstva vyšších územních samosprávných celků, tedy krajů.

V případě OZř se s pojmem *obecně závazná vyhláška* setkáváme poprvé v § 10, který stanoví, v jakých případech může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou povinnosti. Co se týče zařazení tohoto ustanovení v rámci OZř, souhlasím s názorem Stanislava Kadečky, který se pozastavuje nad

[2] § 12 odst.6 OZř : Obec zašle **obecně závaznou vyhlášku obce** neprodleně po dni jejího vyhlášení **Ministerstvu vnitra**. Obec zašle **nařízení obce** neprodleně po dni jeho vyhlášení **krajskému úřadu**.

nesystematičností úpravy, kdy zákon před tím, než podrobněji pojedná o způsobu vydávání obecně závazných vyhlášek, o tom kdo a za jakých podmínek tak může učinit, atd., hovoří o tom, kdy lze jejich prostřednictvím ukládat povinnosti.[3]

Z hlediska přehlednosti a ucelenosti zákonného textu by bylo dle mého názoru zřejmě vhodnější přesunout obsah § 10 z hlavy první (obecná ustanovení) do hlavy druhé OZř (samostatná působnost obce).

2.3. Pojem 'nařízení obcí'

Ústava se o *nařízení obce* nikde výslovně nezmiňuje. Samotný pojem *nařízení* nalezneme v ustanovení čl. 78 Ústavy, to ale upravuje pouze oprávnění vlády k vydávání tohoto typu právního předpisu. Ústavním základem pro vydávání nařízení obce je, byť ne výslovně, čl. 79 odst. 3 Ústavy.[4]

Pojem *nařízení obce* zavedl až v roce 2000 (s účinností od 12. 11.) OZř. Předchozí právní úprava (zákon č.367/1990 Sb.,o obcích, ve znění pozdějších předpisů) používala pro tento druh právního předpisu pojmu *obecně závazná vyhláška,* tzn. stejného označení jako pro právní předpisy vydávané podle čl. 104 odst. 3 Ústavy. V praxi tato skutečnost způsobovala nemalé problémy zvláště v případech, kdy zvláštní zákony předvídaly vydání *obecně závazné vyhlášky* aniž by blíže specifikovaly, zda tyto mají být vydány v rámci samostatné působnosti (na základě čl. 104 odst. 3 Ústavy) či v rámci působnosti přenesené (podle čl. 79 odst. 3 Ústavy). Za této situace bylo nutné hledat odpověď přímo v názvu zákona či v jeho vnitřním členění (zmocnění k vydání obecně závazné vyhlášky bylo např. obsaženo v části „výkon státní správy",...)[5]. Současná právní úprava dává v tomto směru již jasnou odpověď, kterou nalezneme v § 8 OZř[6] (pro zvláštní zákony platné již před 12. 11. 2000 se na základě přechodného ustanovení v § 152 odst. 1 OZř užívá toto pravidlo až od 1.1.2003).

Jako *nařízení obce* se budou nadále označovat i právní předpisy označované ve zvláštních zákonech vydaných před 12. 11. 2000 jako obecně závazné vyhlášky.

---

[3] KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.192

[4] čl 79 odst.3 Ústavy : Ministerstva, jiné správní úřady a **orgány územní samosprávy mohou na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.**

[5] VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí v oblasti výkonu státní správy. Správní právo. 1996, č. 6, s. 323

[6] § 8 Ozř : Pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, že jde o přenesenou působnost obce, platí, že jde vždy o samostatnou působnost.

3. POSTAVENÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK A NAŘÍZENÍ OBCÍ V PRÁVNÍM ŘÁDU ČR

V teorii práva rozumíme pod pojmem *právní řád* systém pramenů práva obsahující právní normy určitého státu, přičemž tento systém pramenů práva je uspořádán podle principu právní síly. Právní řád České republiky je tvořen a) zákony, b) dalšími právními předpisy, c) ratifikovanými a vyhlášenými mezinárodními smlouvami, d) nálezy Ústavního soudu, kterými došlo ke zrušení zákona, jiného právního předpisu nebo jejich jednotlivých ustanovení.[7]

Z výše uvedené systematiky právního řádu České republiky je patrné, že obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí řadíme mezi „další právní předpisy". Pro určení jejich postavení v hierarchii právního řádu se tedy musíme podrobněji zabývat teoretickým členěním právních předpisů a s jeho pomocí potom jejich konkrétní postavení v právním řádu stanovit.

3.1. Kategorizace právních předpisů

V dalších částech této práce budu vycházet z následující podrobné kategorizace právních předpisů, tak jak ji vymezil profesor Knapp v učebnici Teorie práva.[8] V právní teorii se můžeme setkat i s jiným dělením, níže uvedené rozdělení nám však umožňuje konkrétnější zkoumání a detailnější pohled na charakteristiku obecních právních předpisů.

Právní předpisy (tzn. zákony a další právní předpisy) podle profesora Knappa dělíme na :

a) právní předpisy **primární** (prvotní, zákonné)
b) právní předpisy **sekundární** (druhotné, podzákonné)

a

a) právní předpisy **originární** (neodvozené od jiné právní normy)
b) právní předpisy **derivativní** (odvozené od jiné právní normy, vydávané k jejímu provedení v souladu se zásadou secundum et intra legem)

---

[7] GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 2. rozš. vyd. Dobrá Voda : Aleš Čeněk, 2001. 299 s. ISBN 80-86473-04-X., s. 68 - 69

[8] KNAPP, Viktor. Teorie práva. 1. vyd.: C.H.Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1, s. 156 - 158

3.2. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí – primární či sekundární právní předpisy?

Není nejmenšího sporu o tom, že jak obecně závazné vyhlášky, tak nařízení obce, jsou právní předpisy sekundární povahy (právní předpisy druhotné, podzákonné), které jako předpisy nižší právní síly nesmí odporovat předpisům vyšší právní síly (zásada lex superior derogat legi inferiori). Logickým důsledkem této skutečnosti je pak i to, že obsahem obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí nemohou být instituty, jejichž úprava je vyhrazena pouze zákonu, resp. jinému předpisu vyšší právní síly.

3.2.1. Nařízení obcí jako sekundární právní předpisy

Základem této skutečnosti je čl. 79 odst. 3 Ústavy a následně potom § 61 odst. 2 písm. a) OZř, podle kterého se orgány obce při vydávání nařízení obce řídí zákony a jinými právními předpisy. Nařízení obce tedy musí být, na základě principu hierarchického uspořádání pramenů práva, v souladu se všemi právními předpisy (nejen zákony) vyšší právní síly.

Při vydávání nařízení obcí se orgány obce tedy řídí „pouze" zákony a jinými právními předpisy. Jinými akty interního charakteru se ani řídit nesmí, mohou je pouze používat jako metodickou pomoc, pokud jsou plně v souladu se zákonem.[9] V ostatních případech výkonu přenesené působnosti (§ 61 odst. 2 písm. b) OZř, se oproti tomu orgány obce musí řídit i :

- usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů
- opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle OZř.

3.2.2. Obecně závazné vyhlášky obcí jako sekundární právní předpisy

Podle § 35 odst. 3 písm. a) OZř se obec při výkonu samostatné působnosti řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem, čímž je jasně vyjádřen hierarchický vztah mezi těmito druhy právních předpisů. Nacházíme zde rozdíl

[9] blíže k tomu např. KOUDELKA , Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7, s.214

oproti předchozí úpravě v zákoně č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, podle jehož § 16 odst. 2 musely být obecně závazné vyhlášky vydávané v samostatné působnosti obce v souladu nejen se zákony tak jako dnes, ale i s obecně závaznými právními předpisy vydanými ústředními orgány státní správy k provedení zákonů.

3.3. Obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí – originární či derivativní právní předpisy?

Jak vyplývá z bezprostředně předcházejícího textu, o charakteru obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí jako sekundárních právních předpisů není sporu.

Otázkou ale zůstává, zda jde v případě právních předpisů obcí o právní předpisy originární (neodvozené) či derivativní (odvozené od jiné právní normy). Ohledně nařízení obcí dojdeme pomocí systematického a jazykového výkladu Ústavy a OZř poměrně snadno k jednoznačnému závěru, kdežto problematika charakteru obecně závazných vyhlášek v tomto směru je o mnoho složitější. Na poli právní vědy nalezneme tři skupiny autorů zastávající v této věci zcela odlišné názory. Otázka odvozenosti či neodvozenosti obecně závazných vyhlášek je také často předmětem judikatury Ústavního soudu.

3.3.1 Nařízení obcí jako derivativní právní předpisy

Jak už bylo uvedeno výše, ústavní základ pro vydávání nařízení obcí nalezneme v čl. 79 odst. 3 Ústavy. Už zařazení tohoto ustanovení do hlavy třetí Ústavy (moc výkonná) nás vede k závěru, že právní předpisy vydávané na jeho základě mohou obsahovat pouze odvozené právní normy, neboť normativní činnost orgánů moci výkonné je vždy odvozená. Tento závěr je pak podpořen i samotným zněním čl. 79 odst. 3 Ústavy *(„.....mohou na základě zákona v jeho mezích .....)*. Na rozdíl od čl. 78 Ústavy, který je ústavním základem pro vydávání nařízení vlády[10], vyžaduje čl. 79 odst. 3 Ústavy k vydání právního předpisu výslovné zákonné zmocnění *(„.....jsou-li k tomu zákonem zmocněny")*.

[10] čl. 78 Ústavy : K provedení zákona a v jeho mezích je vláda oprávněna vydávat nařízení. Nařízení podepisuje předseda vlády a příslušný člen vlády.

Oproti orgánům územně samosprávných celků (ministerstvům a jiným správním úřadům) tak vláda při vydávání nařízení výslovné zákonné zmocnění nepotřebuje. Stejně tak jako orgány územně samosprávných celků (ministerstva a jiné správní úřady) je ale vláda při vydávání nařízení limitována jejich charakterem derivativních právních předpisů – i nařízení vlády musí být vydána pouze *„k provedení zákona"* (což je zřejmě obsahově stejné omezení jako „na základě zákona" v čl. 79 odst. 3 Ústavy) *a „v jeho mezích"*.

Rovněž o charakteru nařízení obce jako derivativních právních předpisů tedy není pochyb.

3.3.2. Obecně závazné vyhlášky obcí jako derivativní právní předpisy

Skupina autorů zastávajících názor, že v případě obecně závazných vyhlášek se jedná o derivativní právní předpisy, je skupinou nejméně početnou.

Například Jan Spáčil došel na základě podrobného rozboru dvou nálezů Ústavního soudu (Pl. ÚS 18/94 a Pl. ÚS 5/93) k závěru, že, cituji : *„ Je proto třeba považovat interpretaci obecně závazných vyhlášek obcí podle čl. 104 odst. 3 Ústavy jako primárních (prvotních, originárních) abstraktních norem za nesprávnou"*. Toto své stanovisko zdůvodňuje tím, že pokud by zmocnění dané čl. 104 odst. 3 Ústavy mělo dát obecně závazným vyhláškám charakter neodvozenosti, pak by se tentýž charakter musel přisoudit i nařízením vlády podle čl. 78 Ústavy.[11]

Takováto úvaha autora ale zcela opomíjí skutečnost, že už samotné znění těchto dvou článků Ústavy neumožňuje výše citovaný názor učinit. Podle čl. 104 odst. 3 Ústavy je zastupitelstvo obce omezeno při vydávání obecně závazných vyhlášek pouze mezemi své působnosti, zatímco vláda je v čl. 78 Ústavy omezena tím, že nařízení může vydat pouze k provedení zákona a v jeho mezích.[12]

---

[11] SPÁČIL, Jan. Dva odlišné názory Ústavního soudu ve věci obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti podle č. 104 odst. 3 Ústavy České republiky. Státní správa a samospráva S´96. 1996, č. 10, s. VII - VIII. Příloha.

[12] blíže k tomu např. KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s..88

3.3.3. Obecně závazné vyhlášky obcí jako originární právní předpisy

Většinou odborné veřejnosti je v literatuře zastáván názor, že obecně závazné vyhlášky se zařazují mezi originární (prvotní, neodvozené) právní předpisy.

Například podle Jiřího Grospiče *„ pravomoc zastupitelstev podle čl. 104 odst. 3 Ústavy náleží do kategorie tzv. původní, originární právotvorné pravomoci. Je výrazem samosprávného postavení obce, není vázána na konkrétní speciální zákonné zmocnění".*[13]

Pavel Zářecký si pokládá otázku, zda lze ústavní, ničím nepodmíněné právo přijímat právní normy považovat za delegaci (odvození). Negativní odpověď na tuto otázku odůvodňuje tím, že ústavní zakotvení práva Parlamentu přijímat právní normy rovněž není považováno za delegaci.[14]

Shodný názor zastávají např. Stanislav Kadečka[15] či autoři komentářové literatury k Ústavě[16] a zastává ho i Ústavní soud, který ve svém nálezu Pl. ÚS 5/99 říká, že, cituji : *„K vydávání obecně závazných vyhlášek obcí v jejich samostatné působnosti (na rozdíl od přenesené působnosti podle čl. 79 odst. 3 Ústavy) principiálně není zapotřebí výslovné zákonné zmocnění."*[17] V dalším ze svých nálezů Ústavní soud ve vztahu k obecně závazným vyhláškám výslovně stanoví, že, cituji : *„.....obec jimi totiž může ve své působnosti upravovat i takové vztahy a záležitosti, které dosud právními normami upraveny nejsou..... ".*[18] S tímto názorem se ztotožňují také např. autoři komentáře k zákonu o přestupcích, když v komentáři k § 46 odst. 2 PřeZ (přestupky proti pořádku v územní samosprávě) uvádějí, že obecně závazné vyhlášky vydávají obce k plnění svých úkolů ve věcech samosprávy a nepotřebují k tomu žádné zvláštní zmocnění, jedná se o předpisy původního charakteru.[19]

---

[13] citováno z GROSPIČ, Jiří. K právní úpravě obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti ve světle judikatury Ústavního soudu. Právník. 1997, č. 1, s. 24.
[14] ZÁŘECKÝ , Pavel. K normotvorné činnosti obcí (vyšších územních samosprávných celků). Správní právo. 1996, č. 2, s. 67.
[15] KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.73
[16] PAVLÍČEK , Václav, HŘEBEJK, Jiří. Ústava a ústavní řád České republiky : Komentář.1.díl:Ústava ČR. Praha : Linde , 1994. 501 s.
[17] Nález Ústavního soudu ze dne 17. srpna 1999, Pl.ÚS 5/99
[18] Nález Ústavního soudu ze dne 8. listopadu 1994, Pl.ÚS 18/94
[19] ČERVENÝ, Zdeněk, ŠLAUF, Václav . Přestupkové právo : komentář k zákonu o přestupcích včetně textů souvisejících předpisů . 13. aktualiz. vyd. Praha : Linde, 2006. 481 s. ISBN 80-7201-596-6., s. 109

Pojetí obecně závazných vyhlášek jako originárních právních předpisů nicméně nemění nic na tom, že se jedná o právní předpisy sekundární (druhotné, podzákonné), při jejichž vydávání se obec musí řídit zákonem (jak výslovně stanoví § 35 odst. 3 písm. a) OZř). Obecně závazná vyhláška tedy to, co je upraveno v zákoně, nemůže upravovat odchylně, nemůže zákonu, jako předpisu vyšší právní síly, za žádných okolností odporovat.

Charakter originárnosti rovněž obecně závazným vyhláškám neumožňuje, aby upravovaly věci, jejichž úprava je vyhrazena pouze zákonům jako primárním právním předpisům. Proti této nesporné zásadě se ale obce při vydávání obecně závazných vyhlášek často proviňují (blíže k tomu v deváté části této práce).

3.3.3.1. Ukládání povinností v obecně závazných vyhláškách

Prostor pro diskusi na téma za jakých podmínek je možné ukládat v obecně závazných vyhláškách právní povinnosti otevírají ustanovení článku 2 odst. 4 Ústavy, článku 2 odst. 3 Listiny a zejm. článku 4 odst. 1 Listiny.[20]

Podle judikatury Ústavního soudu může obec vydávat obecně závazné vyhlášky, jejichž obsahem jsou právní povinnosti, jen na základě zákona a v jeho mezích, když uvádí, že, cituji : *„K vydání obecně závazné vyhlášky, jejímž obsahem jsou právní povinnosti, je obec proto oprávněna jenom v případě výslovného zákonného zmocnění".*[21] Tento svůj názor Ústavní soud v následujících nálezech potvrzoval[22], přičemž tak činil zejm. pomocí odkazování na právě citované rozhodnutí, aniž by své závěry opřel o podrobnější věcnou argumentaci. Pouze v některých nálezech se objevují separátní vota, jejichž prostřednictvím vyjadřují někteří z ústavních soudců svůj nesouhlas s ustálenou judikaturou. Argumentují zejm. tím, že vydávání obecně závazných vyhlášek je jedním z projevů územní samosprávy a zastupitelstva, která je vydávají, jsou ke své činnosti legitimována prostřednictvím voleb, stejně tak jako je Parlament legitimován k přijímání zákonů a dále tím, že pokud obce vydávají obecně

[20] Článek 2 odst. 4 Ústavy : Každý občan může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá

Článek 2 odst. 3 Listiny : Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.

Článek 4 odst. 1 Listiny : Povinnosti mohou být ukládána toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

[21] Nález Ústavního soudu ze dne 19. ledna 1994, Pl.ÚS 5/93

[22] např. Nálezy Ústavního soudu Pl. ÚS 26/1993, Pl. ÚS 38/1993, Pl.ÚS 45/1995

závazné vyhlášky v mezích své působnosti, zásadně k tomu již nepotřebují výslovné zákonné zmocnění.

Bez ohledu na tyto odlišné názory byl pod vlivem ustálené judikatury Ústavního soudu v této otázce začleněn zákonodárcem do OZř § 10, který stanoví, v kterých případech může obec ukládat v obecně závazných vyhláškách povinnosti. Na zákonné úrovni je tak proveden čl. 4 odst. 1 Listiny (stejně tak jako čl. 2 odst. 3 téhož předpisu a čl. 2 odst. 4 Ústavy), podle kterého mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (zde tedy na základě OZř, případně na základě zvláštních zákonů, na které OZř v § 10 písm. d) odkazuje). Tento názor Ústavního soudu je v současné literatuře většinou respektován.

Se současnou právní úpravou ale nesouhlasí ta část odborné veřejnosti, která tvrdí, že pokud jsou obecně závazné vyhlášky vydávány v souladu s čl. 104 odst. 3 Ústavy (tzn. jsou-li vydávány zastupitelstvem v mezích jeho působnosti), pro ukládání povinností už nepotřebují zvláštní zákonné zmocnění. Zákonným základem, který jako podmínku pro ukládání povinností stanoví čl. 4 odst.1 Listiny, je zde přímo Ústava.

Při takovémto výkladu by se ale čl. 104 odst. 3 Ústavy dostal do rozporu s čl. 2 odst. 3 Listiny a s čl. 2 odst. 4 Ústavy, z jejichž formulace vyplývá, že pro stanovení povinností je striktně vyžadována forma zákona. Tento rozpor je odpůrci současné právní úpravy v této věci odstraňován logickým výkladem ústavního textu – a to ze zařazení relevantních ustanovení (obecná, resp. základní ustanovení v prvních hlavách – čl. 2 odst. 3 Listiny a čl. 2 odst. 4 Ústavy jsou vzhledem k zařazení čl. 104 odst. 3 do hlavy sedmé Ústavy v poměru obecného ke zvláštnímu, čímž je odstraněn na první pohled patrný rozpor).[23]

Současná právní úprava tak podle zastánců této teorie vytváří jakési rozdělení obecně závazných vyhlášek na obecně závazné vyhlášky ukládající povinnosti a na ty, které žádné povinnosti neukládají. V případě obecně závazných vyhlášek ukládajících povinnosti se tak částečně stírá rozdíl mezi nimi a nařízeními obcí –

---

[23] KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.80 – 84, 191 – 193

KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky. Praha : Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9.s. 56 – 60

KOUDELKA , Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7, s.30

podle stávající právní úpravy musí být oba tyto předpisy vydány na základě zákona a v jeho mezích, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.[24]

3.3.4 Obecně závazné vyhlášky obcí jako právní předpisy nespadající do 3.3.2. ani do 3.3.3.

Pro tento závěr by hovořila skutečnost, že u obecně závazných vyhlášek můžeme po podrobnějším zkoumání nalézt znaky, kterými se tyto odlišují jak od derivativních, tak od originárních právních předpisů a nelze je proto zařadit ani do jedné z těchto dvou striktně odlišných kategorií.

Proti originárnímu charakteru obecně závazných vyhlášek hovoří omezení při jejich vydávání v případě stanovování povinností, tak jak je toto omezení v souladu s doslovným výkladem čl. 4 odst. 1 Listiny zakotveno v § 10 OZř.

Na rozdíl od typicky derivativních právních předpisů (nařízeních podle článků 78 a 79 Ústavy) nezáleží na zákonu, zda vůbec pro vydání obecně závazných vyhlášek vytvoří prostor, při jejich vydávání je obec limitována pouze mezemi své působnosti.[25] Zde se znovu dostáváme k onomu již výše zmiňovanému rozdělení obecně závazných vyhlášek na ty, které ukládají svým adresátům povinnosti a na ty, které tak nečiní, neboť v souladu s judikaturou Ústavního soudu i se stávající zákonnou úpravou je v případě obecně závazných vyhlášek ukládajících povinnosti k jejich vydání třeba konkrétního zákonného zmocnění.

[24] KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s. 191 – 193

[25] blíže k tomuto VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí podle čl.104 odst.3 Ústavy. Správní právo. 1996, č. 3, s. 156.

4. PŘIJÍMÁNÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ

Úvodem této kapitoly je třeba zmínit, že přijímání obecně závazných vyhlášek je výrazem Ústavou zaručené autonomie subjektů územní samosprávy (čl. 8 Ústavy ve spojení s jejím čl. 104 odst. 3), je jedním ze způsobů výkonu samostatné působnosti, zatímco přijímání nařízení obce je formou činnosti státní správy a je jedním ze způsobů výkonu přenesené působnosti.

Vždy je nutné mít na paměti, že všechny odlišnosti (týkající se nejen jejich přijímání) mezi obecně závaznými vyhláškami a nařízeními obcí mají svůj původ právě ve výše uvedeném.

Ve vztahu k nařízením jsou v čl. 79 odst. 3 Ústavy jako subjekty oprávněné k jejich vydání uvedeny „orgány územní samosprávy". V případě obecně závazných vyhlášek Ústava ve svém čl. 104 odst. 3 určuje, že takovým subjektem jsou „zastupitelstva" (nejen obcí, ale i vyšších územně samosprávných celků).

Doslovným výkladem ústavního textu tedy nutně musíme dojít k závěru, že subjekty oprávněnými k vydávání právních předpisů obcí jsou orgány obce, nikoli obec sama. V rámci odborných diskusí je ale všeobecně zastávaným názorem, že výše uvedená ustanovení Ústavy je třeba interpretovat tak, že subjektem obecní normotvorby je obec jako právnická osoba, veřejnoprávní korporace.[26]

Důvod, proč Ústava neuvádí jako subjekt obecní normotvorby obec, je zřejmě třeba hledat v tom, že ústavodárce považoval za nutné svěřit samosprávu (zde vydávání obecně závazných vyhlášek) zastupitelstvu, zatímco určení orgánů, které mohou být pověřeny výkonem státní správy (zde vydáváním nařízení obce) ponechal na zákonodárci.[27]

V úvodu této části je jistě vhodné zmínit, že pokud by byl právní předpis obce vydán orgánem k tomu nepříslušným, jednalo by se v daném případě o právní předpis nicotný, pro své adresáty nezávazný.

---

[26] VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí podle čl.104 odst.3 Ústavy. Správní právo. 1996, č. 3, s. 144.

KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.142

[27] VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí v oblasti výkonu státní správy. Správní právo. 1996, č. 6, s. 324

4.1. Přijímání obecně závazných vyhlášek

V souladu s výše uvedenou interpretací předmětných ustanovení Ústavy používá OZř ve svém § 35 odst. 3 písm. a) formulaci *„Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí při vydávání obecně závazných vyhlášek zákonem."* Opravňuje –li Ústava v čl.104 odst. 3 k vydávání obecně závazných vyhlášek z orgánů obce pouze zastupitelstvo, zdůrazňuje tak demokratický princip v činnosti samosprávy - zastupitelstvo obce jako její orgán volený přímo občany přijímá v mezích své působnosti vyhlášky (stejně tak jako na základě Ústavy přímo občany volený orgán – Parlament, přijímá zákony).

Čl. 104 odst. 3 Ústavy je promítnut v OZř v § 84 odst. 2 písm. i), podle kterého je zastupitelstvu obce vyhrazeno mimo jiné právě i vydávat obecně závazné vyhlášky obce. Do roku 2000 mohla obecně závazné vyhlášky v nutných a neodkladných případech přijímat i rada obce. Takto přijaté obecně závazné vyhlášky však musely být schváleny na nejbližším zasedání zastupitelstva a pokud se tak nestalo, pozbyly platnosti. Oproti této úpravě již současný OZř neumožňuje přijetí obecně závazné vyhlášky nikomu jinému než zastupitelstvu. Podle mého názoru ale právní úprava platná do roku 2000 nikterak zásadně neoslabovala princip demokratičnosti samosprávy – přestože obecně závaznou vyhlášku nejprve přijal orgán, který na rozdíl od zastupitelstva není orgánem přímo voleným, bez toho, aniž by byl takový předpis následně schválen orgánem konstituovaným občany přímo (zastupitelstvem), nemohl tento nadále setrvat v platnosti. Sporným obdobím by zde zůstávalo snad jedině období od přijetí obecně závazné vyhlášky radou do jejího schválení zastupitelstvem.

Pro srovnání lze na tomto místě uvést obdobný příklad – podle čl. 33 Ústavy dojde- li k rozpuštění Poslanecké sněmovny, přísluší Senátu přijímat zákonná opatření ve věcech , které nesnesou odkladu a vyžadovaly by jinak přijetí zákona. Takové zákonné opatření pak rovněž podléhá schválení Poslaneckou sněmovnou na její první schůzi, jinak pozbude platnosti. Rozdíl proti úpravě obsažené v předchozím zákoně o obcích ale spočívá ve dvou prvcích :

- v čl. 33 Ústavy jsou uvedeny případy, ve kterých Senát ani za splnění ostatních podmínek zákonné opatření přijmout nemůže (pro přijímání obecně závazných vyhlášek radou obce žádné takové omezení stanoveno nebylo)

• Senát (na rozdíl od rady obce) je stejně tak jako Poslanecká sněmovna (a zastupitelstvo) volen přímo občany, odlišnost nalezneme pouze v druhu volebního systému (většinový systém, systém poměrného zastoupení), což však pro danou otázku není relevantní.

4.2. Přijímání nařízení obcí

Stejně tak jako u obecně závazných vyhlášek, i v případě nařízení obcí odpovídá úprava v OZř všeobecně zastávanému názoru, že subjektem obecní normotvorby je sama obec a nikoli její jednotlivé orgány[28] – o vydávání nařízení obce se OZř poprvé zmiňuje v § 11 odst. 1 kde se uvádí, že *„Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna"*. Toto znění § 11 odst. 1 je ale v OZř obsaženo až od 1.1.2003 (od nabytí účinnosti zákona č. 313/2002 Sb.). Do 31.12.2002 byla za podmínek uvedených v § 11 odst. 1 OZř k vydávání nařízení obce oprávněna rada obce.

Ustanovení § 61 odst. 2 písm. a) OZř se ale již vrací ke znění čl. 79 odst. 3 Ústavy, když říká, že *„Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí při vydávání nařízení obce zákony a jinými právními předpisy.*

Konkrétní orgán obce, který je oprávněn k vydávání nařízení obce, určuje až § 102 odst. 2 písm. d) OZř – *„Radě obce je vyhrazeno vydávat nařízení obce"*. Pokud ale v obci není rada obce zřízena, je k vydávání nařízení obce oprávněno zastupitelstvo obce.[29]Oproti zákonným pravidlům stanoveným pro vydávání obecně závazných vyhlášek, kdy od roku 2000 může tyto vydávat pouze a jedině zastupitelstvo obce, mohou být nařízení obce vydávána nejen radou obce, ale i obecním zastupitelstvem (tuto možnost má zastupitelstvo obce ale pouze v jediném, v zákoně výslovně předvídaném případě – není-li v obci zřízena rada obce)[30]. Pokud je v praxi nařízení obce skutečně vydáno obecním zastupitelstvem, dochází tak k situaci, kdy zastupitelstvo obce, jako její nejvyšší samosprávný

[28] VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí podle čl.104 odst.3 Ústavy. Správní právo. 1996, č. 3, s. 144.

KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.142

[29] § 84 odst. 3 OZř : Není-li zřízena rada obce, vydává nařízení obce zastupitelstvo obce.

[30] Podle § 99 odst. 3 OZř se rada obce nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.

orgán zasahuje vydáváním nařízení obce do její přenesené působnosti (do výkonu státní správy).

4.3. Přijímání právních předpisů obcí – usnášeníschopnost zastupitelstva a rady obce

Podle § 92 odst. 3 OZř je zastupitelstvo obce schopno se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů a k platnému usnesení je podle § 87 OZř třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jeho členů.

Podle § 101 odst. 2 OZř je rada obce schopna se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů, přičemž k platnému usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů.

Otázkou zde ovšem zůstává, z čeho se ona nadpoloviční většina počítá. Komentářová literatura v souladu s důvodovou zprávou k OZř uvádí, že pro určení nadpoloviční většiny je rozhodující počet členů zastupitelstva, kteří vykonávají svou funkci, přičemž do tohoto počtu se nezapočítávají ti, kteří pozbyli mandátu.[31] V praxi se ovšem můžeme setkat i s názorem, že většina se musí počítat z původně stanoveného počtu zastupitelů či radních a počet nutný pro schválení právního předpisu obce se tedy uprázdněním (a následným neobsazením mandátu) nemění.[32]

Podle mého názoru zapadá do principů demokratického právního státu spíše druhý z výše uvedených názorů. V zájmu zachování určité právní jistoty je zcela jistě přijatelnější varianta, kdy je předem přesně a neměně dán počet členů zastupitelstva (rady), kteří musí hlasovat pro přijetí právního předpisu, než situace, kdy by tento počet byl závislý na dočasných nahodilých změnách počtu členů zastupitelstva (rady). Takovéto řešení je žádoucí zejm. v těch případech, kdy je počet členů příslušného orgánu obce nízký – pokud by se pro stanovení nadpoloviční většiny nezapočítávali ti, kteří pozbyli mandátu, za určitých okolností by tak mohlo dojít k tomu, že o záležitostech obce by rozhodoval velmi úzký okruh osob.

---

[31] MATRASOVÁ , Eva, ŠLAUF , Václav. Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů s komentářem. 2. aktualiz. vyd. Praha : POLYGON, 2003. 311 s.
KOUDELKA , Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7, s.314-315

[32] KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky. Praha : Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9, s.73-75

5. VYDÁVÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK A NAŘÍZENÍ MĚSTSKÝMI OBVODY A MĚSTSKÝMI ČÁSTMI

Otázku přijímání obecně závazných vyhlášek a nařízení obcí městskými obvody a městskými částmi územně členěných statutárních měst řeší stávající právní úprava jednoznačně, a to v neprospěch této činnosti. § 134 odst. 2 OZř totiž výslovně stanoví, že *„Městské obvody a městské části nemohou vydávat obecně závazné vyhlášky a nařízení"*. Na tomto místě je třeba poznamenat, že ustanovení zmiňovaného § 134 odst. 2 OZř nezpůsobilo automatické zrušení právních předpisů již dříve vydaných městskými částmi. Pokud takovéto předpisy nebyly zrušeny, nadále zůstaly pro dané území v platnosti.[33] Zrušit tyto předpisy již ale v souladu se stávající právní úpravou nemohou orgány městských obvodů (částí), ale pouze zastupitelstva, resp. rady samotných statutárních měst.[34] Stávající, na první pohled naprosto jasné právní úpravě, ale předcházelo období, kdy byla tato otázka často předmětem odborných polemik a diskusí.

Zastánci vydávání obecně závazných vyhlášek (předcházející zákon o obcích, zákon č. 367/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neznal pojem *„nařízení"*, jak pro právní předpisy obce v rámci samostatné působnosti, tak v rámci působnosti přenesené, používal jednotného termínu *„obecně závazná vyhláška"*) městskými částmi a obvody dovozovaly tuto možnost výkladem relevantních ustanovení tehdejšího zákona o obcích. Dále též argumentovali praktičností takovéto úpravy, kterážto umožňuje řešit záležitosti týkající se pouze určité části města na lokální úrovni.

Ke stejnému závěru došel i Ústavní soud ve věci obecně závazné vyhlášky městské části Brno – střed. Před podáním návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky vydané Zastupitelstvem městské části Brno – střed ještě nikdy Ústavní soud ve své rozhodovací praxi případ napadení obecně závazné vyhlášky vydané městskou částí neřešil. Ústavní soud se tedy musel především vypořádat s tím, zda

[33] blíže k tomuto KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy samosprávy. Praha : Linde, 2001. 297 s., s. 47

[34] KOUDELKA , Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7.s. 409

městským částem statutárních měst, resp. jejich zastupitelstvům, může být městem postoupena pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek pro jejich území. Zejména výkladem ustanovení § 3 odst. 2, § 25, § 27 odst. 2 písm. c) a § 62 odst. 4 tehdy platného zákona o obcích došel Ústavní soud k závěru, že pokud platná právní úprava výslovně nevylučuje možnost přenést pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek na městské části či obvody, lze dovodit, že v tomto směru ponechal zákonodárce zastupitelstvům statutárních měst prostor, aby zvážila, v jakém rozsahu připustí či nepřipustí vydávání obecně závazných vyhlášek částmi města. Jinými slovy, Ústavní soud připustil, že statutární města jsou oprávněna postoupit městským částem, resp. jejich zastupitelstvům, pravomoc vydávat obecně závazné vyhlášky v mezích jejich působnosti. [35]

Zastáncům opačného názoru, tedy těm, kteří tvrdili, že nelze připustit vydávání obecně závazných vyhlášek městskými obvody a částmi , dala nakonec současná právní úprava za pravdu (viz výše zmiňovaný § 134 odst. 2 OZř). Příznivci této teorie argumentovali mimo jiné zejm. tím, že obecně závazné vyhlášky vydané městskými obvody či částmi nejsou zcela v souladu s ustanovením čl. 104 odst. 1 Ústavy, podle kterého může být působnost zastupitelstev stanovena pouze zákonem. Takový zákon by měl mimo jiné upravit např. způsob řešení situace, kdy by se obecně závazná vyhláška městské části (městského obvodu) dostala do rozporu s obecně závaznou vyhláškou města[36]– tyto otázky řešily statutární obecně závazné vyhlášky měst, což se vzhledem k čl. 104 odst.1 Ústavy jeví jako úprava nedostačující.

Ve světle aktuální právní úpravy je již výše citovaný nález Ústavního soudu irelevantní, zákonodárce se od takovéto decentralizace velkých měst odklonil.

[35] Některé pasáže citovány z Nálezu Ústavního soudu Pl.ÚS 40/95
[36] VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí podle čl.104 odst.3 Ústavy. Správní právo. 1996, č. 3, s. 145 - 146.

6. PŮSOBNOST PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ

Působností právní normy se v teorii práva rozumí vymezení rozsahu realizace a aplikace právní normy, přičemž rozlišujeme čtyři roviny působnosti právních norem (působnost věcnou, prostorovou, osobní a časovou).[37]

6.1. Věcná působnost

Věcná působnost právní normy je dána problematikou, která je příslušnou normou upravena, v případě právních předpisů obcí jí rozumíme oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy, které jsou právním předpisem upraveny[38].

6.1.1. Věcná působnost obecně závazných vyhlášek

Předmět úpravy obecně závazných vyhlášek je ohraničen rámcem samostatné působnosti obce. Tento závěr vyplývá z ustanovení článků 104 odst. 3 a 105 Ústavy[39], z kterých je patrné, že čl. 104 odst. 3 Ústavy se vztahuje pouze na oblast samosprávy a zahrnuje tak jen působnost zastupitelstva patřící do samostatné působnosti obce. Samostatnou působností rozumíme v souladu s § 7 OZř „záležitosti obce, které tato spravuje samostatně", její rozsah může být omezen jen zákonem a státní orgány a orgány krajů do ní mohou zasahovat jen vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem, který zákon stanoví (v § 7 OZř se tak promítá základní ústavní princip práva na samosprávu územních samosprávných celků zakotven v čl. 8 Ústavy). Samostatnou působností se v literatuře rozumí ty záležitosti z působnosti obce, které jsou obci vlastní a obec je vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost.[40]V § 35 odst. 1 a 2 OZř jsou potom „záležitosti

---

[37] GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 2. rozš. vyd. Dobrá Voda : Aleš Čeněk, 2001. 299 s. ISBN 80-86473-04-X., s. 62

[38] blíže k tomu např. KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky.Praha : Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9.s. 53

[39] Článek 104 odst. 3 Ústavy: Zastupitelstva mohou v mezích své působnosti vydávat obecně závazné vyhlášky

Článek 105 Ústavy: Výkon státní správy lze svěřit orgánům samosprávy jen tehdy, stanoví-li to zákon

[40] Blíže k tomuto v souvislosti s právními předpisy obcí např. KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí : základy obecního práva. 1. vyd. Praha : Codex Bohemia, 1998. 266 s. ISBN 80-85963-73-6., s.153 an.

obce" zmiňované v § 7 OZř částečně konkretizovány demonstrativním výčtem (odst.2) a negativním vymezením záležitostí, které do samostatné působnosti obce nepatří (odst.1). Pro jednoznačné rozlišení toho, které záležitosti spadají do samostatné, resp. přenesené působnosti obce, zavádí OZř § 8, který stanoví, že pokud zvláštní zákon upravuje působnost obcí a nestanoví, o kterou z těchto působností se jedná, bude pro tento případ platit, že půjde o působnost samostatnou.

6.1.2. Věcná působnost nařízení obcí

V případě nařízení obce je situace v tomto ohledu jednodušší – předmět úpravy nařízení obce je vždy dán konkrétním zákonným zmocněním, na základě kterého je pak obecní nařízení vydáno. Nařízení obce jsou vydávána v rámci přenesené působnosti, tzn. obce v tomto případě vykonávají působnost jiného subjektu – státu. Jak bylo již uvedeno výše, pro vydání nařízení obce je v souladu s čl. 79 odst. 3 Ústavy vždy třeba výslovného zákonného zmocnění. Obsahem takového zákonného zmocnění je potom zároveň stanovení mantinelů pro předmět úpravy v budoucím nařízení.

Pro úplnost je třeba na tomto místě ještě dodat, že se stanovením mantinelů určujících obsah budoucího obecního právního předpisu se můžeme setkat i v případě obecně závazných vyhlášek – podle § 35 odst. 1 OZř patří do samostatné působnosti obce i záležitosti, které do samostatné působnosti obce svěří zákon. Toto ustanovení OZř ožívá např. v PoplZ, kde je v § 14 stanoveno, že do samostatné působnosti obce patří stanovení poplatků, přičemž se zde zároveň (byť demonstrativním výčtem) uvádí, co přesně má obecně závazná vyhláška obsahující zavedení poplatkové povinnosti, obsahovat. Stejně tak z § 10b odst. 3 písm. b) PoplZ „....., *obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu* " vyplývá povinnost obce takovéto rozúčtování v obecně závazné vyhlášce uvést.

[40] ŠIMEK, Lubomír, ŠROMOVÁ, Eva. Zákonná zmocnění k vydávání právních předpisů obcí. Správní právo. 2004, č. 1-2, s. 41-48.

6.2. Prostorová působnost

Prostorovou (místní, teritoriální) působností rozumíme rozsah území, kde lze právní předpis použít, resp. rozsah území, na němž konkrétní právní předpis obce upravuje určitý okruh společenských vztahů[41].

Ohledně prostorové působnosti právních předpisů obce platí zásada, že jejich prostorová působnost se vztahuje na území té dané obce, která je vydala. Jisté odlišnosti od této obecné zásady můžeme pozorovat v případě sloučení či oddělení obcí, popř. při jiné změně jejích původních hranic a v případě nařízení, která vydává jedna obec i pro území jiných obcí.

6.2.1. Vliv změny hranic obcí, sloučení (připojení) a rozdělení obcí na prostorovou působnost právních předpisů obcí

Případná změna hranic obce zde představuje nejmenší problém. Vyjdeme-li z předpokladu, že prostorová působnost právních předpisů obce se vztahuje na celé její území, bude se tato vztahovat i na nové území obce, na kterém současně přestávají platit právní předpisy té obce, které území náleželo dříve.

V případě sloučení obcí, resp. připojení obce, platí podle stávající právní úpravy v § 19 odst. 5 písm. c) OZř účinné od 1.1.2003, že v dohodě o sloučení obcí nebo připojení obce musí být určeny právní předpisy obcí, které byly vydány slučovanými obcemi nebo připojovanou obcí a zůstanou v platnosti v celé obci po sloučení nebo připojení.

Současná právní úprava už tedy neumožňuje, aby po sloučení obcí, resp. připojení obce platily v určité části nově vzniklé obce určité předpisy jedné z původních obcí a v jiné části pak některé předpisy druhé z původních obcí (takovouto právní úpravu obsahoval v § 19 odst. 5 písm. c) dřívější zákon o obcích).

Právní úprava se nezměnila v případě vzniku nové obce rozdělením obce původní. Jak podle předchozího zákona o obcích tak podle současné úpravy v OZř platily (platí) v takto nově vzniklé obci právní předpisy, které platily na jejím

---

[41] KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky. Praha : Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9.s. 64

GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 2. rozš. vyd. Dobrá Voda : Aleš Čeněk, 2001. 299 s. ISBN 80-86473-04-X., s. 63

území před jejím vznikem. Bylo (je) v režii orgánů nově vzniklé obce, kdy a zda vůbec dojde k jejich nahrazení právními předpisy novými.

6.2.2. Nařízení vydávaná jednou obcí i pro území jiných obcí

Podle stávající právní úpravy v § 11 odst. 2 OZř jsou nařízení vydávaná obcemi s rozšířenou působností (tzv. obcemi třetího stupně) závazná na území všech obcí ve správním obvodu té konkrétní obce s rozšířenou působností. Takto převzaly obce s rozšířenou působností část výkonu státní správy, kterou dříve vykonávaly okresní úřady. V současné době může např. obec s rozšířenou působností podle § 77 odst.1 ZoOPaK vydat nařízení jímž omezí či zakáže rušivou činnost při obecné ochraně rostlin a živočichů, podle § 19 odst. 3 ZoL může nařízením omezit nebo vyloučit vstup do lesa až na tři měsíce, podle § 27 odst. 6 PozKZ může obec s rozšířenou působností nařízením vymezit úseky v zimě neudržovaných silnic.

V praxi tak v těchto případech dochází k situaci, kdy na přijímání nařízení, vydávaných obcí s rozšířenou působností pro celý její správní obvod, se podílejí pouze její členové rady. Občané obcí, pro které bude takto přijaté nařízení závazným právním předpisem, tak nemají možnost podílet se na jeho vzniku prostřednictvím svých zástupců, čímž se dostávají vůči občanům obce s rozšířenou působností do nerovného postavení.[42]

6.3. Osobní působnost

Stanovení osobní působnosti právní normy nám dává odpověď na otázku, pro které osoby určitá právní norma platí.

Jak obecně závazné vyhlášky tak nařízení obce působí vůči všem osobám, které se na jejím území nacházejí. Pokud tedy např. určitá osoba poruší povinnost stanovenou právním předpisem obce, nemůže se odvolávat na to, že není občanem dané obce, že v dané obci není přihlášena k trvalému pobytu či že na jejím území

[42] blíže k tomu např. KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.,s.145 - 146

nemá sídlo. Takto se v praxi projevuje skutečnost, že jak obecně závazné vyhlášky tak nařízení obce patří mezi všeobecně závazné právní předpisy.

Povinnosti osob řídit se právními předpisy obce koresponduje povinnost obce umožnit těmto osobám seznámení se s nimi. Obcím tuto povinnost stanoví § 12 odst. 5 OZř, podle kterého musí být právní předpisy obce a jejich evidence každému přístupny u obecního úřadu v obci, která je vydala. Tatáž povinnost se týká i obecních úřadů s rozšířenou působností pokud vydávají nařízení pro svůj správní obvod. V současnosti zveřejňují některé obce právní předpisy na svých internetových stránkách, což je ale samozřejmě nezbavuje právě zmiňované zákonné povinnosti.

6.4. Časová působnost

Časová působnost právních předpisů obce vymezuje dobu, po kterou tyto existují, dobu, v jejímž průběhu jsou součástí právního řádu a mohou být tedy příslušnými subjekty aplikovány.

Stejně tak jako u ostatních právních norem, i v případě právních předpisů obce je důležité vymezení pojmů jejich platnosti a účinnosti.

Právní předpisy obce nabývají platnosti dnem jejich vyhlášení. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu (popřípadě na úředních deskách obecních úřadů ve správním obvodu obce s rozšířenou působností pokud jde o jí vydaná nařízení) po dobu patnácti dnů, přičemž dnem jeho vyhlášení je první den jeho vyvěšení (§ 12 odst. 1,3 OZř).

Zásadně platí, že účinnosti nabývají právní předpisy obce patnáctým dnem po dni jejich vyhlášení. Tato patnáctidenní lhůta je lhůtou hmotněprávní, nikoli lhůtou procesní. Při jejím počítání se tedy nepostupuje podle SprŘ a účinnost právního předpisu obce tak nastane 15. dnem po vyhlášení, bez ohledu na to, zda jde o den pracovní či svátek.[43] Bez jakéhokoli zdůvodnění ale může být stanovena účinnost pozdější. Naopak dřívější počátek účinnosti právního předpisu obce lze stanovit pouze výjimečně, a to za situace, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem (§12 odst. 2 OZř). Žádný právní předpis nicméně nedefinuje, co se pojmem „naléhavý právní zájem" rozumí. Podle judikatury je posouzení naléhavého

[43] KOUDELKA , Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7.s. 43 - 44

právního zájmu pro tyto účely plně v kompetenci zastupitelstva (rady) obce.[44] Z hlediska právní jistoty a s ohledem na základní principy právního státu je jistě vhodné patnáctidenní legisvakanční lhůtu dodržovat a zkracovat ji pouze ve výjimečných a opravdu naléhavých případech.

Pokud je účinnost právního předpisu obce stanovena v rozporu se zásadou v § 12 odst. 2 OZř, neznamená to podle judikatury Ústavního soudu jeho neplatnost. Vada způsobená předčasným stanovením účinnosti obecního právního předpisu se zhojí uplynutím zákonem stanovené patnáctidenní lhůty počítané ode dne vyhlášení.

[44] Nález ústavního soudu I.ÚS 338/97

7. DOZOR NAD VYDÁVÁNÍM A OBSAHEM PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ

Dozor nad normotvorbou obecní (krajské) samosprávy je důležitým nástrojem v rukou státu, který tak má možnost dohlížet nad tím, aby územní samosprávné celky při tvorbě právních předpisů vždy postupovaly v souladu s relevantními ustanoveními právního řádu.

Dozor nad vydáváním a obsahem právních předpisů územních samosprávných celků je bezpochyby zásahem státu do jejich činnosti a stát tak k tomuto potřebuje náležité zmocnění. Základ pro dozorovou činnost státu v této oblasti nalezneme v čl. 101 odst. 4 Ústavy, podle kterého může stát zasahovat do činnosti územních samosprávných celků jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem zákonem stanoveným. Z dikce čl. 101 odst. 4 Ústavy tedy jednoznačně vyplývá požadavek subsidiarity zákroků orgánů dozoru.

Zákonná úprava dozoru nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek a nařízení obce je obsažena v hlavě VI OZř, která v souladu s ústavním požadavkem subsidiarity dozorových zákroků obsahuje taxativní výčet dozorových prostředků. Tímto je tedy splněna první podmínka stanovená v čl. 101 odst. 4 Ústavy – zákonem jsou stanoveny způsoby, jakými může stát do normotvorné činnosti obce zasahovat. Nebude jistě také sporu o tom, že v případě dozoru nad vydáváním a obsahem obecních právních předpisů bude naplněna i druhá z podmínek čl. 101 odst. 4 Ústavy, totiž že zásah dozorových orgánů je odůvodněn ochranou zákona.

Zásadní změny na poli dozoru nad vydáváním a obsahem obecních právních předpisů přinesl zákon č. 234/2006 Sb., který nabyl účinnosti k 1. červenci 2006.

Nejvýznamnější rozdíl oproti předcházející právní úpravě dozoru spočívá v tom, že dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí bude podle OZř nadále provádět Ministerstvo vnitra a dozor nad vydáváním a obsahem nařízení obcí bude zajišťovat příslušný krajský úřad.

S účinností od 1. července 2006 tedy odpadá duplicitní dozor nad právními předpisy obcí. Podle dřívější právní úpravy totiž dozor probíhal nejprve na úrovni krajských úřadů, které až poté, co obec na základě jejich doporučení nezjednala

nápravu, navrhly Ministerstvu vnitra pozastavení účinnosti předmětného právního předpisu. Je třeba ještě upozornit na to, že předcházející právní úprava dozoru stavěla obce do nerovného postavení vůči krajům a hlavnímu městu Praze – dozor nad samostatnou působností obcí vykonávaly dva orgány, zatímco v případě krajů a hlavního města Prahy se již od počátku uplatňovala pouze působnost Ministerstva vnitra. Odstranění duplicity v případě dozoru nad obecními právními předpisy je pozitivním krokem také v tom směru, že již nyní nebude docházet k metodickým a výkladovým neshodám, ke kterým mezi krajskými úřady a Ministerstvem vnitra často docházelo a celý dozorový proces by se odstraněním zdvojení dozoru mohl urychlit.

Do 1. července 2006 byl pouze ministr vnitra jedinou oprávněnou osobou k podání návrhu na zrušení právního předpisu obce u Ústavního soudu. Jelikož ale Ministerstvo vnitra již dnes v případě nařízení obcí dozor nevykonává, musely logicky nastat změny i v tomto směru. Návrh na zrušení nařízení obce je podle novelizovaného znění § 64 odst. 2 ÚsZ tedy oprávněn podat ředitel krajského úřadu, podání návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky zůstalo v pravomoci Ministerstva vnitra (v dikci novelizovaného znění už tento návrh nepodává ministr vnitra, ale Ministerstvo vnitra).

V souvislosti s touto novou koncepcí byl novelizován i § 12 odst. 6 OZř, který stanovuje obci povinnost zaslat obecně závaznou vyhlášku neprodleně po dni jejího vyhlášení Ministerstvu vnitra a nařízení obce neprodleně po dni jeho vyhlášení krajskému úřadu (dříve byly oba druhy obecních právních předpisů zasílány krajskému úřadu a na požádání též Ministerstvu vnitra).

Novinkou zavedenou zákonem č. 243/2006 Sb. v oblasti dozoru nad vydáváním a obsahem právních předpisů obcí je ustanovení umožňující Ministerstvu vnitra (krajskému úřadu) pozastavit účinnost obecně závazné vyhlášky (nařízení obce) bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy, a to v případě jejich zřejmého rozporu s lidskými právy a základními svobodami (§ 123 odst. 2 a § 125 odst. 2 OZř).

7.1. Pozastavení účinnosti právních předpisů obcí

Právní úprava dozoru nad vydáváním a obsahem právních předpisů obce obsahuje institut pozastavení jejich účinnosti. Pozastavit účinnost obecně závazné vyhlášky může Ministerstvo vnitra v případě, kdy obecně závazná vyhláška

odporuje zákonu a obec neuposlechne výzvy dozorujícího orgánu ke zjednání nápravy. Stejně tak krajský úřad může pozastavit účinnost nařízení obce, odporuje-li toto zákonu nebo jinému právnímu předpisu a obec rovněž neuposlechne jeho výzvy ke zjednání nápravy. Jak bylo uvedeno výše, pozastavit účinnost obecně závazné vyhlášky (nařízení) obce lze od 1. července 2006 i bez předchozí výzvy ke zjednání nápravy, a to tehdy, pokud je jejich obsah v rozporu s lidskými právy a základními svobodami.

Účinnost obecně závazné vyhlášky (nařízení) obce je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra (krajského úřadu) obci. Orgán dozoru v tomto rozhodnutí současně stanoví obci přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy.

Současná právní úprava dává jednoznačnou odpověď na doposud často diskutovanou otázku, zda je možné podat proti rozhodnutí o pozastavení účinnosti právního předpisu obce rozklad. OZř v § 123 odst. 3 totiž oproti předchozí právní úpravě výslovně připouští podání rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky, čímž došlo k posílení ochrany samosprávy před případnými nezákonnými zásahy státu. Proti rozhodnutí krajského úřadu o pozastavení účinnosti nařízení (právního předpisu vydaného v přenesené působnosti) potom podání rozkladu možné není. Institut rozkladu je upraven § 152 SprŘ, který ve svém odstavci 4 odkazuje na úpravu odvolání. Na základě tohoto je tedy možné podat rozklad do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí obci. Vzhledem k tomu, že v § 123 odst. 1 a 2 OZř je výslovně stanoveno, že účinnost obecně závazné vyhlášky je pozastavena dnem doručení rozhodnutí Ministerstva vnitra obci, je zřejmé, že podání rozkladu nebude mít odkladný účinek. O podaném rozkladu rozhoduje ministr vnitra.

Bude-li ve stanovené lhůtě sjednána náprava, orgán dozoru zruší rozhodnutí o pozastavení účinnosti právního předpisu obce neprodleně poté, co obdrží sdělení obce o zjednání nápravy spolu s normou, kterou byla náprava zjednána. Byť to OZř nikde výslovně nestanoví, rozhodnutí o pozastavení účinnosti obecně závazné vyhlášky bude jistě zrušeno i poté, co bude vyhověno podanému rozkladu.

Naopak, nezjedná-li obec ve stanovené lhůtě nápravu (není-li v případě obecně závazné vyhlášky podán rozklad, či je-li podaný rozklad zamítnut), podá v případě obecně závazné vyhlášky Ministerstvo vnitra (v případě nařízení potom ředitel krajského úřadu) návrh Ústavnímu soudu na zrušení předmětného obecního

právního předpisu. Podle OZř musí Ministerstvo vnitra podat návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání rozkladu, resp. do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí, kterým byl rozklad zamítnut. Ředitel krajského úřadu potom musí návrh na zrušení nařízení obce podat do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu. Oproti předchozí právní úpravě tedy došlo k prodloužení této lhůty, dříve bylo třeba podat návrh na zrušení obecního právního předpisu již do 15 dnů ode dne pozastavení jeho účinnosti. Aktuální právní úprava avšak stejně tak jako ta předchozí nedává odpověď na otázku, co se stane v případě, že návrh bude Ústavním soudu podán po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

Vraťme se nyní k okamžiku, kdy je obci doručeno rozhodnutí o pozastavení účinnosti jí vydaného právního předpisu. Od této chvíle až do doby, než je takové rozhodnutí zrušeno či pozbude platnosti, případně do chvíle než dojde ke zrušení obecního právního předpisu Ústavním soudem, má obecně závazná vyhláška (nařízení) zvláštní režim. Obecně závazné vyhlášky či nařízení obce, jejichž účinnost byla pozastavena (tzn. došlo k jejich sistaci), zůstávají i nadále v platnosti, ztrácí však svoji účinnost. Ústavní soud k tomuto ve svém rozhodnutí uvádí, že rozhodnutí o pozastavení účinnosti právního předpisu obce nemá za následek jeho zrušení, takový právní předpis ale nemusí být dodržován jako závazná právní norma. Tento závěr odůvodňuje tím, že pokud byla činnost předpisu pozastavena pro rozpor se zákonem, pak by bylo proti smyslu tohoto institutu, kdyby se podle sistovaného předpisu postupovalo.[45]

7.2. Rozhodování Ústavního soudu o návrzích na zrušení právních předpisů obcí

V bodě 7.1. bylo podrobněji pojednáno o tom, co všechno se musí odehrát předtím, než o zrušení obecně závazné vyhlášky nebo nařízení obce rozhoduje Ústavní soud. Nyní se zaměříme na postup Ústavního soudu při takovém rozhodování, zejm. na to kdo je oprávněn návrh na zrušení obecního právního předpisu Ústavnímu soudu podat, jak a podle čeho Ústavní soud v těchto věcech rozhoduje, a na to, jaké důsledky má nález Ústavního soudu týkající se zrušení obecního právního předpisu v praxi.

[45] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS. 304/97

7.2.1. Subjekty oprávněné podat Ústavnímu soudu návrh na zrušení právního předpisu obce

Jak vyplývá z výše uvedeného, subjektem oprávněným k podání návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky bude především Ministerstvo vnitra, k podání návrhu na zrušení nařízení obce bude oprávněn především ředitel krajského úřadu. Tyto skutečnosti vyplývající z OZř reflektuje i relevantní ustanovení ÚsZ, který v § 64 odst. 2 písm. g) a i) právě uvedené subjekty k podání návrhu Ústavnímu soudu na zrušení obecně závazné vyhlášky, resp. nařízení obce, opravňuje.

Dalšími subjekty oprávněnými podle § 64 odst.2 ÚsZ k podání návrhu na zrušení obecního právního předpisu jsou vláda, skupina nejméně 25 poslanců nebo skupina nejméně 10 senátorů, senát Ústavního soudu v souvislosti s rozhodováním o ústavní stížnosti, ten, kdo podal ústavní stížnost za podmínek uvedených v § 74 ÚsZ, nebo ten, kdo podal návrh na obnovu řízení za podmínek uvedených v § 119 odst. 4 téhož zákona a v neposlední řadě též zastupitelstvo kraje a Veřejný ochránce práv. Za podmínek stanovených v § 78 odst. 2 ÚsZ může řízení o zrušení obecního právního předpisu zahájit také Plénum.

7.2.2. Zrušení právních předpisů obcí pro rozpor s ústavním pořádkem nebo zákonem

Podle čl. 87 odst. 1 písm .b) Ústavy ve spojení s § 70 odst 1 ÚsZ rozhoduje Ústavní soud o zrušení mj. obecních právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem. Výkladem ústavního textu tak dospějeme k závěru, že obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí nemůže Ústavní soud zrušit pokud jsou v rozporu s právními předpisy vydanými na základě zákona či k jeho provedení.[46]

Takováto právní úprava dává smysl v případě obecně závazných vyhlášek – při jejich vydávání se podle § 35 odst. 3 OZř řídí obec zákonem, Ministerstvo vnitra jako orgán dozoru zasahuje podle § 123 OZř pokud obecně závazná vyhláška odporuje zákonu a následně může dojít k jejímu zrušení Ústavním soudem pro její rozpor se zákonem.

[46] blíže k tomu např. HENDRYCH , Dušan a kolektiv. Správní právo : obecná část. 5. rozš. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 793 s. ISBN 80-7179-671-9., s. 539

V případě nařízení obcí by se již právní úpravě dalo ledacos vytknout – podle § 61 odst. 2 písm.a) se obce při vydávání nařízení obce řídí zákony a jinými právními předpisy, podle § 125 OZř je krajský úřad jako dozorový orgán oprávněn zasáhnout v případě, že nařízení obce odporuje zákonu nebo jinému právnímu předpisu, ale podle výše zmiňovaného ustanovení Ústavy nemůže Ústavní soud nařízení obce pro takový rozpor s jiným právním předpisem (např. nařízením vydaným vládou k provedení zákona v jeho mezích) zrušit. Ústavní soud se takovéhoto výkladu ve svých nálezech drží[47] a takový rozpor tedy zůstane bez jakékoli sankce.

7.2.3. Důsledky zrušení právního předpisu obce Ústavním soudem

Podle § 70 odst 1 ÚsZ Ústavní soud rozhodne o zrušení právního předpisu obce, resp. jeho části v případě, že po provedeném řízení dojde k závěru, že obecní právní předpis či jeho část jsou v rozporu s ústavním zákonem nebo zákonem. Dnem, kdy dojde ke zrušení předpisu či jeho části je potom den, který Ústavní soud v nálezu stanoví (pokud po provedeném řízení dojde Ústavní soud k závěru, že pro zrušení nejsou dány důvody, návrh na zrušení právního předpisu obce či jeho části zamítne).

V souladu s principy a zásadami právního státu jsou právní předpisy obce platné až do dne, který je stanoven jako den jejich zrušení. Podle § 71 odst. 4 ÚsZ zůstávají práva a povinnosti z právních vztahů vzniklých před zrušením obecního právního předpisu nedotčena. Pokud byl tedy např. podle zrušené obecně závazné vyhlášky vybrán místní poplatek, k jeho vrácení po zrušení předpisu nedojde. Bylo-li ale před zrušením nezákonného obecního předpisu vydáno na jeho základě rozhodnutí, po zrušení takového předpisu již rozhodnutí nelze v souladu s § 71 odst. 2 ÚsZ vykonat, byť samotné rozhodnutí se tímto neruší.[48]

Nálezem Ústavního soudu, kterým dojde ke zrušení právního předpisu obce se ruší pouze konkrétní obecně závazná vyhláška či nařízení obce. Pokud tedy v jiných obcích existuje obecně závazná vyhláška či nařízení s obsahem shodným

[47] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 48/93 či Pl. ÚS 35/04
[48] KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy samosprávy. Praha : Linde, 2001. 297 s., s. 166

se zrušeným předpisem, na jejich platnost či účinnost zrušení obsahově shodného předpisu nemá vliv.

Nálezy Ústavního soudu nemají ani v případě zrušení právních předpisů obcí precedenční povahu a proto obcím nic nebrání v tom, aby po zrušení obecně závazné vyhlášky či nařízení obce přijaly předpis obdobného, popř. shodného znění. Než proběhne výše popsaný proces v jehož závěru dojde ke zrušení takového předpisu, bude obecně závazná vyhláška či nařízení obce platnou součástí právního řádu. Samozřejmě může nastat situace, že ke zrušení takovéhoto obecního právního předpisu nedojde – může např. dojít ke změně v obsazení Ústavního soudu a stávající soudci budou v téže věci zastávat jiný právní názor či dojde k novelizaci ústavního zákona nebo zákona v tom směru, že ustanovení právního předpisu obce s ním již budou plně v souladu.

Není v praxi neobvyklým jevem, že obce vydávají obecně závazné vyhlášky či nařízení s vědomím toho, že jejich obsah je protizákonný. Činí tak často z politických důvodů, kdy členové zastupitelstva, resp. rady chtějí občany příslušné obce (potenciální voliče) přesvědčit o tom, že právě oni dělají pro občany příslušné obce maximum, když např. stanoví přísnější (ale nezákonné) sankce za společensky nežádoucí chování. Druhým důvodem úmyslného vydávání protizákonných právních předpisů obce se kterým se lze v praxi setkat je to, že obce se tímto způsobem snaží upozornit na určitý problém, který zákon dosud neřeší nebo řeší nedostatečně a doufají, že tak rozpoutají odborné diskuse, které by mohly přispět k případným novelizacím.

8. SANKCE ZA PORUŠENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ OBCÍ

Dojde-li k porušení obecně závazné vyhlášky či nařízení obce, bude to v případě naplnění ostatních zákonných podmínek znamenat přestupek či jiný správní delikt. Jak už bylo několikrát řečeno, obecně závazné vyhlášky a nařízení obcí jsou obecně závazné právní předpisy a jejich dodržování je tudíž vynutitelné státní mocí.

Osoba, která poruší povinnosti stanovené v nařízení obce se podle § 46 odst. 1 PřeZ dopustí přestupku proti pořádku ve veřejné správě. Přestupku proti pořádku v územní samosprávě podle odst. 2 téhož ustanovení (zařazen do PřeZ novelou z roku 1993) se pak dopustí ta osoba, která poruší povinnost stanovenou obecně závaznou vyhláškou obce.

Za oba právě zmiňované přestupky může být uložena pokuta až do výše 30.000,- Kč (do 1.12.1995 byla maximální výše této pokuty pouze 5.000,- Kč), stejně tak jako i ostatní sankce uvedené v PřeZ (v těchto případech jsou v praxi nejpoužívanějšími sankcemi právě pokuty, případně napomenutí). Případné výnosy z pokut jsou příjmem obce.

Správního deliktu podle § 58 odst. 1,4 OZř se dopustí právnická osoba nebo fyzická osoba, která je podnikatelem, pokud tato poruší povinnost stanovenou právním předpisem obce. Obec, resp. rada obce nebo příslušný odbor obecního úřadu podle § 102 odst. 2 písm. k) OZř může v daném případě uložit pokutu až do výše 200.000,- Kč, i v tomto případě je výnos z pokut příjmem obce. Z dikce § 58 odst 4 OZř je patrné, že uložení pokuty je fakultativním institutem, obec ji uložit může, ale učinit tak nemusí. OZř tedy takto umožňuje obci tolerovat a nijak nepostihovat porušování jejích právních předpisů. V PřeZ takové explicitní vyjádření nenajdeme, k uložení sankce ale nemusí dojít, pokud v souladu s § 11 odst 3 PřeZ postačí k nápravě pachatele pouhé projednání přestupku.

V zájmu zachování nutné míry právní jistoty a principu rovnosti by měly obce (orgány příslušné k projednávání přestupků a rozhodování o nich) při nepostihování porušování obecních právních předpisů postupovat předvídatelně a v obdobných případech shodně.

V souvislosti s problematikou sankcí za porušování obecních právních předpisů je třeba upozornit na to, že obce se při tvorbě obecně závazných vyhlášek a nařízení často dopouští pochybení spočívajícího v tom, že v textu takového předpisu založí skutkovou podstatu přestupku či jiného správního deliktu a stanoví za ně sankce.Takový postup obcí však vzhledem k zásadě, že výše zmiňované instituty může stanovit pouze zákon, není (i v souladu s judikaturou Ústavního soudu) možný.[49]

[49] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 8/93
Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 29/95

9. ROZBOR VYBRANÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ BRANDÝSA NAD LABEM-STARÉ BOLESLAVI

Pro následující část práce jsem vybrala tři obecně závazné vyhlášky a jedno nařízení města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi, na kterých se pokusím ukázat, k jakým pochybením nejčastěji při tvorbě obecních právních předpisů dochází a jaké jsou jejich příčiny a následky.

Již v úvodu této části považuji za nutné upozornit na to, že ve třech ze čtyř níže uvedených případů došlo k pochybení na straně orgánů dozoru. Přestože ve všech následujících právních předpisech nalezneme ustanovení, která jsou beze sporu v rozporu se zákonnou úpravou, krajský úřad ani Ministerstvo vnitra zde nepostupovaly v souladu s OZř a jeho ustanoveními týkajícími se dozoru nad výkonem samostatné a přenesené působnosti obce. Krajský úřad nevyzval město ke zjednání nápravy, Ministerstvo vnitra nepozastavilo účinnost právního předpisu. V důsledku tohoto jednání, resp. nejednání orgánů dozoru tak došlo k tomu, že k nápravě nezákonných ustanovení v níže uvedených právních předpisech došlo až po několika letech, v případě obecně závazné vyhlášky pod bodem 9.2. dokonce nezákonný stav od 1.1.2003 stále trvá. Odbor dozoru a kontroly Ministerstva vnitra ho v současné intenzivně řeší s cílem odstranit nezákonný stav nejpozději do konce roku 2006. Na tomto místě je vhodné připomenout fakt, že až do dne zrušení se i nezákonný právní předpis obce považuje za platný a je součástí právního řádu.

9.1. Obecně závazná vyhláška č.1/2003, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních od - padů vznikajících na území města a systém naklá - dání se stavebním odpadem

Obecně závazná vyhláška č.1/2003 byla schválena zastupitelstvem města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi dne 16. 12. 2002 a účinnosti nabyla k 1. 1. 2003 (celé znění viz příloha č.1). Pravomoc zastupitelstva k vydání této obecně závazné vyhlášky vyplývá z ustanovení § 17 odst. 2 ZoOd, které dává obci možnost, aby v obecně závazné vyhlášce vydané v samostatné působnosti, stanovila systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem.

Obecně závazná vyhláška č.1/2003 se v některých svých ustanoveních dostává do rozporu s výše uvedeným § 17 odst. 2 ZoOd, neboť adresátům stanoví povinnosti nad rámec tohoto zákonného zmocnění (jak bylo podrobněji uvedeno v části 3.3.3.1., podle současné právní úpravy v § 10 OZř lze povinnosti v obecně závazných vyhláškách ukládat jen v tam zmíněných případech).

§ 17 odst. 2 ZoOd dává obci **možnost stanovit** v obecně závazné vyhlášce **pouze systém** shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na jejím katastrálním území, včetně systému nakládání se stavebním odpadem, **nikoli povinnosti**, které stanoví například v těchto článcích :

čl. 3 písm. a) – *Každý je povinen předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.*

čl. 3 písm. b) – *S odpadem lze nakládat pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech ve znění pozdějších předpisů,souvisejících právních předpisů (například vyhlášky MŽP) a touto vyhláškou.*

čl. 6 odst. 3 - *Ve sběrném dvoře je jeho provozovatel povinen vést evidenci fyzických i právnických osob, které tam odpad odložily a vydává jim doklad o převzatém druhu a množství odpadu.*

Ve všech výše uvedených příkladech se jedná o superfluum, neboť všechny uvedené povinnosti stanoví ve svých ustanoveních sám ZoOd. Článek 3 písm. a) obsahuje část ustanovení § 10 odst.1 ZoOd, článek 3 písm. b) nalezneme ve znění § 12 odst.1 ZoOd a konečně článek 6 odst. 3 můžeme nalézt ve znění § 18 odst.3 téhož zákona.

Stejné pochybení nalezneme ještě v článku 3 písm. c), d), e), g), h) , v článku 4 odst. 6, a v článcích 5 a 8 obecně závazné vyhlášky

Lze tedy shrnout, že obsah výše uvedených povinností stanovených předmětnou obecně závaznou vyhláškou není v rozporu s obsahem zákonných povinností. Povinnosti stanovené přímo zákonem tak obecně závazná vyhláška pouze opakuje, zákonné zmocnění v § 17 odst. 2 ZoOd však ale k tomuto neopravňuje. Touto otázkou se již v roce 1999 zabýval i Ústavní soud, který došel k závěru, že obsahuje-li obecně závazná vyhláška ustanovení, jež stanoví povinnost danou zákonem, jedná se o superfluum k zákonné úpravě, jež samo o sobě nemá normativní obsah a tuto okolnost proto nelze považovat za dostatečný důvod pro konstatování protiústavnosti, resp. rozpornosti se zákonem.[50] V dalším svém rozhodnutí Ústavní soud naproti tomu zdůrazňuje zásadu, že účel a funkci obecně závazných vyhlášek nelze spatřovat v pouhé reprodukci zákonů.[51] Pro lepší orientaci adresátů obecně závazné vyhlášky je ale nepochybně vhodné na zákonnou úpravu v tomto směru upozornit. Nejspíš by se tak ale nemělo dít pouhým reprodukováním zákonného textu, ale výstižnou formulací, která výslovným neukládáním povinností splní cíl informovat o obsahu zákonných ustanovení.

Závažnější rozpor se zákonným zmocněním se objevuje v článku 3 písm. f) předmětné obecně závazné vyhlášky.

čl. 3 písm. f) - *Odpady je zakázáno spalovat v topných zařízeních i na otevřeném*

[50] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 15/97
[51] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 16/97

ohni (takovým spalováním dochází k nebezpečnému znečišťování ovzduší, týká se i odpadů ze zeleně). Palivem se stane pouze odpad spalovaný za účelem získání energie v zařízení, které je pro takové spalování určeno (vyhláška MŽP č. 67/ 2000 Sb.)

ZoOd při řešení problematiky spalování odpadů odkazuje ve svém § 22 odst. 1 na úpravu ve zvláštním zákoně, kterým je v tomto případě ZoOO. Nejenže tedy obecně závazná vyhláška vydaná na základě zmocnění ZoOd řeší i problematiku upravenou v ZoOO, ale navíc v článku 3 písm. f) upravuje vztahy spadající podle ZoOO do přenesené působnosti obce - § 3 odst. 5 ZoOO totiž dává obecnímu úřadu (nikoli obci) možnost upravit podmínky spalování rostlinných materiálů formou nařízení obce (nikoli formou obecně závazné vyhlášky).

Článek 7 předmětné obecně závazné vyhlášky nazvaný „ Povinnosti svozové společnosti " opět upravuje právní vztahy nad rámec zákonného zmocnění v § 17 odst. 2 ZoOd. Otázky upravené v článku 7 by měly být obsahem smluvního vztahu mezi svozovou společností a městem, a nikoli upraveny formou stanovení povinností v obecně závazné vyhlášce.

Článek 9 obecně závazné vyhlášky nazvaný „ Poplatek za komunální odpad " hovoří o poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování tuhého komunálního odpadu, o sazbě poplatku s odkazem na obecně závaznou vyhlášku č. 2/2003, o místním poplatku za odpad a v posledním odstavci definuje pojem poplatníka. Uvedená ustanovení nejsou v rozporu se zákonem, ale jako součást předmětné obecně závazné vyhlášky jsou to ustanovení nadbytečná, neboť problematika poplatků za komunální odpad je uceleně upravena právě ve zmiňované obecně závazné vyhlášce č. 2/2003.

S ohledem na značný počet výše zmíněných protizákonných ustanovení byla po konzultaci s Odborem dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra dne 20.3.2006 schválena zastupitelstvem města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi obecně závazná vyhláška č. 3/2006, o nakládání s komunálním odpadem na území města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, kterou došlo ke zrušení předmětné obecně závazné vyhlášky č.1/2003. Nová úprava nakládání s komunálním odpadem je účinná od 1.7.2006.

9.2. Obecně závazná vyhláška č. 2/2003, o místním po - platku za odpad

V souvislosti s obecně závaznou vyhláškou č. 1/2003 byla na témže zasedání zastupitelstva 16. 12. 2002 přijata i obecně závazná vyhláška č. 2/2003, o místním poplatku za odpad (celé znění viz příloha č.2). Účinnosti nabyla taktéž k 1. 1. 2003. K vydání této obecně závazné vyhlášky zmocňuje obec § 14 odst. 2 PoplZ.

Ve svém článku 3 odst. 1 obecně závazná vyhláška stanoví, že za rodinný nebo bytový dům odvádí poplatek vlastník nebo správce a těmto je zároveň stanovena povinnost vybrat poplatek od všech poplatníků v domě. Tyto povinnosti vlastníkům (správcům) domů ale obecně závazná vyhláška stanovit nemůže, neboť k tomuto není PoplZ zmocněna. PoplZ v § 10 odst. 1 písm. a) stanoví pouze možnost (nikoli povinnost) odvádění poplatku vlastníkem (správcem) domu. Povinnost vlastníka (správce) domu je ustanovení nejen nezákonné (pro stanovení takovéto povinnosti rovněž nenalezneme oporu v zákoně), ale téměř absurdní. Jelikož poplatníkem je podle PoplZ mimo jiné i fyzická osoba mající v obci trvalý pobyt, docházelo by v praxi například k situacím, kdy by otec, jako vlastník domu, v souladu s předmětnou obecně závaznou vyhláškou, musel vybírat poplatek od svých dětí.

Z formulace § 10b odst. 3 písm. b) PoplZ „….., *obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu* " vyplývá povinnost obce takovéto rozúčtování v obecně závazné vyhlášce uvést. Obecně závazná vyhláška č. 2/2003 ale v žádném svém článku toto neuvádí, čímž se dostává do rozporu se zákonem.

§ 11 PoplZ mimo jiné stanoví, že včas neodvedené (nezaplacené) poplatky nebo jejich neodvedenou (nezaplacenou) část může obec zvýšit až na trojnásobek. Zákon zde stanoví maximální možné zvýšení původní poplatkové povinnosti a ponechává obci možnost upravit její konkrétní podobu. Obecně závazná vyhláška č. 2/2003 je vůči svým adresátům benevolentnější, když ve svém článku 9 odst. 1 nevyužívá nejvyššího zákonem dovoleného zvýšení poplatku na trojnásobek, ale jako sankci za řádně neodvedený poplatek stanoví (plně v souladu se zákonem) jeho maximální zvýšení o 50%.

Článek 10 předmětné obecně závazné vyhlášky ve svém odstavci 1 ne zcela v souladu se zákonem stanoví, že pokud vlastník (správce) nesplní svoji ohlašovací povinnost určenou touto vyhláškou, lze dlužné poplatky vyměřit do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém ohlašovací (poplatková) povinnost vznikla.

Vzhledem k nejasnostem, které z tohoto ustanovení vyplývají, by bylo vhodné převzít do ustanovení obecně závazné vyhlášky doslovný text § 12 PoplZ[52]. Půjde sice o ustanovení nadbytečné, neboť se bude jednat o opsání zákonného textu, ale v zájmu ucelenosti úpravy a informovanosti adresátů obecně závazné vyhlášky lze takovéto ustanovení do jejího textu zařadit.

I přesto, že Odbor dozoru a kontroly Ministerstva vnitra město v rámci metodické pomoci již několikrát vyzýval k nápravě výše zmiňovaných ustanovení, zatím k tomuto nedošlo. Vzhledem ke skutečnosti, že obsahem nové obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za odpad bude i navýšení sazeb poplatků, neočekávalo se, že by v době před blížícími se volbami do zastupitelstev obcí k jejímu přijetí došlo. Je zcela pochopitelné, že minulé zastupitelstvo nemělo zájem na tom činit v tomto období politicky nepopulární opatření, jakým zvyšování sazeb poplatků za odpad bezpochyby je.

[52] § 12 PoplZ
(1) Pokud poplatník nebo plátce nesplní svoji poplatkovou povinnost stanovenou obecně závaznou vyhláškou obce, lze dlužné částky vyměřit nebo doměřit do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla.
(2) Byl-li před uplynutím této lhůty učiněn úkon směřující k vyměření nebo doměření poplatku, běží tříletá lhůta znovu od konce roku, v němž byl poplatník nebo plátce o tomto úkonu písemně uvědoměn. Vyměřit a doměřit poplatek lze nejpozději do 10 let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

9.3. Nařízení Rady města č. 1/2004, tržní řád města Brandýsa n/L - Staré Boleslavi

Tržní řád města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi byl přijat na zasedání Rady města dne 19. 4. 2004, účinnosti nabyl k 15. 5. 2004 (celé znění viz příloha č.3).

Tržní řád byl přijat ve formě nařízení města v rámci přenesené působnosti. Formálně tedy byly splněny podmínky zákonného zmocnění pro vydání tržního řádu uvedené v § 18 odst. 1 ŽZ. Po obsahové stránce se ale předmětné nařízení dostává v několika svých ustanoveních se zákonným zmocněním v § 18 odst. 1 ŽZ[53] do rozporu.

Článek 4 nazvaný „ Oprávnění k prodeji " upravuje tuto problematiku nad rámec zákonného zmocnění. V § 18 odst. 1 ŽZ je stanoveno, že *tržní řád vymezí místa pro prodej a poskytování služeb a jejich rozdělení, stanoví kapacitu a přiměřenou vybavenost tržišť, dobu prodeje a poskytování služeb na tržišti a pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště k zajištění jeho řádného provozu.* Z dikce zákonného textu vyplývá, že toto vymezení obsahu tržního řádu **má formu taxativního výčtu** a **není tedy v pravomoci Rady města , aby** v nařízení vydaném na základě tohoto zákonného ustanovení **upravovala i další otázky nad rámec výčtu v § 18 odst. 1 ŽZ.** Problematika upravená v článku 4 tedy na základě výše uvedeného nemá své místo v tržním řádu.

Stejné pochybení – úpravu určitých otázek nad rámec zákonného zmocnění – nalezneme i v článku 7 odst. 1 a 2 tržního řádu. V těchto dvou odstavcích je řešena problematika poplatku za užívání veřejného prostranství v souvislosti s prodejním místem, přestože pravomoc k takovéto úpravě taxativní výčet v § 18 odst. 1 ŽZ nedává. Obsah odstavců 1 a 2 by měl být předmětem úpravy v obecně závazné vyhlášce o místních poplatcích, k jejímuž vydání zmocňuje obec PoplZ.

---

[53] § 18 ŽZ
(1) Obec může v přenesené působnosti29e) vydat tržní řád formou nařízení obce. Pro nabídku, prodej zboží (dále jen "prodej") a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona29f) tržní řád vymezí:
a) místa pro prodej a poskytování služeb, jimiž jsou zejména tržnice a tržiště (dále jen "tržiště"), a jejich rozdělení (např. podle druhu prodávaného zboží nebo poskytované služby),
b) stanovení kapacity a přiměřené vybavenosti tržišť,
c) dobu prodeje zboží a poskytování služeb na tržišti,
d) pravidla pro udržování čistoty a bezpečnosti na tržišti,
e) pravidla, která musí dodržet provozovatel tržiště k zajištění jeho řádného provozu.

Článek 7 je ve svém odstavci 3 rovněž v rozporu se zákonným zmocněním, a to ze stejného důvodu jako výše uvedená ustanovení článku 4 a článku 7 odst. 1 a 2. Tentokrát je zde **nad rámec taxativního výčtu v § 18 odst. 1 ŽZ zmíněna otázka smluvního vztahu mezi pronajímatelem a provozovatelem tržiště.** Povinnost vyvěsit ceník prodejních míst a prodejních stánků, kterou stanoví provozovateli druhá věta odstavce 3, nelze jednoznačně označit za povinnost stanovenou nad rámec zákonného zmocnění. Tržní řád totiž podle zákona vymezuje i pravidla, která musí provozovatel tržiště dodržet k zajištění jeho řádného provozu. Do těchto pravidel by nejspíše bylo možné zahrnout i výše zmiňovanou povinnost, z hlediska systematického uspořádání nařízení by bylo vhodnější zařadit ji do obsahu toho článku nařízení, který se zaměřuje právě na stanovení pravidel, která musí provozovatel k zajištění řádného provozu tržiště dodržet. V předmětném nařízení se jedná o článek 6

V souvislosti s vydáním tržního řádu **došlo ještě k pochybení týkajícího se číslování předpisu.** Pro číslování právních předpisů obce platí pravidlo, že tyto jsou číslovány vzestupně podle doby přijetí v rámci jedné číselné řady v každém kalendářním roce, tzn. neexistují dvě oddělené řady pro obecně závazné vyhlášky a nařízení obce. Tržní řád, jako první nařízení města přijaté v roce 2004, byl tedy chybně očíslován jako č. 1/2004, protože jeho vydání už předcházelo vydání obecně závazných vyhlášek. Nastala tak situace, kdy dva odlišné první předpisy města byly označeny shodně :

1) Nařízení Rady města č. 1/2004, tržní řád města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi
2) Obecně závazná vyhláška č. 1/2004, o místním poplatku ze psů

Vzhledem k výše uvedeným obsahovým nedostatkům tržního řádu a chybě v očíslování právního předpisu byl tržní řád města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi nahrazen nařízením novým. Nový tržní řád č. 6/2005 byl schválen na zasedání Rady města dne 19.12.2005, v závěrečných ustanoveních byla stanovena jeho účinnost na den 1.1.2006. Dle mého názoru zde ale došlo k pochybení, neboť podle § 12 odst. 2 OZř mohou právní předpisy obce nabýt účinnosti nejdříve patnáctým dnem po jejich vyhlášení (i kdyby bylo nařízení vyhlášeno v den jeho přijetí, zákonná podmínka by nebyla splněna). OZř ve stejném ustanovení sice umožňuje stanovit dřívější počátek účinnosti, ale pouze za předpokladu, vyžaduje-li toto naléhavý obecný zájem. Jelikož OZř nijak pojem „naléhavý obecný zájem"

nevymezuje, bude v těchto případech záležet na uvážení rady či zastupitelstva. Vzhledem k tomu, že tržní řád neříká nic o tom, že dřívější počátek účinnosti byl stanoven právě z důvodu naléhavého obecného zájmu a ani z jeho obsahu potřeba účinnost takto stanovit nevyplývá, domnívám se, že počátek účinnosti zde byl stanoven v rozporu se zákonem. Ve shodě s judikaturou Ústavního soudu ale sama o sobě chybně uvedená účinnost není důvodem pro zrušení právního předpisu obce jako celku, účinnost takového právního předpisu jen nastane až uplynutím zákonem stanovené lhůty.

9.4. Obecně závazná vyhláška o přihlašování k dlouho - dobému nebo trvalému pobytu cizích státních pří - slušníků na území města Brandýsa n/L - Staré Bo - leslavi a proces vedoucí k jejímu zrušení

Dne 23. 9. 1993 schválilo zastupitelstvo města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi podle tehdy účinného zákona o obcích (zákon č. 367/1990 Sb., v úplném znění vyhlášen pod číslem 410/1992 Sb.) obecně závaznou vyhlášku „ O přihlašování k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizích státních příslušníků na území města Brandýsa n/L – Staré Boleslavi" (celé znění viz příloha č. 4). Jako datum nabytí účinnosti byl obecně závaznou vyhláškou stanoven 1. říjen 1993.

V úvodní větě se tato obecně závazná vyhláška odvolává ještě na zákony č. 135/1982 Sb., o hlášení a evidenci pobytu občanů a č. 123/1992 Sb., o pobytu cizinců na území České a Slovenské federativní republiky, oba v tehdejším platném znění.

Ve svých šesti článcích stanoví obecně závazná vyhláška rozsah své působnosti, povinnost cizinců hlásit pobyt, povinnosti ubytovatelů, povinnosti ohlašovny a přestupky a sankce.

Podle § 16 odst. 5 tehdejšího zákona o obcích, zaslal Městský úřad předmětnou obecně závaznou vyhlášku příslušnému okresnímu úřadu.

Okresní úřad Praha – východ svým rozhodnutím ze dne 30. 9. 1993 pozastavil její výkon v souladu s ustanovením § 62 odst. 1 tehdejšího zákona o obcích pro rozpor s ustanovením § 14 téhož zákona, **neboť předmět její úpravy nenáležel do samostatné působnosti obce a pro rozpor se zákony č 135/1982 Sb. a č. 123/1992 Sb.**

Došlo tak k zajímavé situaci, kdy výkon obecně závazné vyhlášky byl pozastaven ještě před dnem, který byl stanoven jako den nabytí účinnosti obecně závazné vyhlášky.

Proti této obecně závazné vyhlášce byl v souladu s § 15 odst. 1 zákona č. 60/1965 Sb., o prokuratuře , ve znění pozdějších předpisů (zákon o prokuratuře), podán dne 25. 10. 1993 protest prokurátora s návrhem zrušit předmětnou obecně závaznou vyhlášku pro rozpor se zákonem a zastavit okamžitě její výkon. Okresní prokurátor v protestu rozsáhle odůvodňoval její nezákonnost, kterou spatřoval ve třech základních skutečnostech :

1) Zastupitelstvo města nebylo oprávněno přijmout obecně závaznou vyhlášku upravující tento okruh vztahů.

Cesta k tomuto závěru vede přes několik ustanovení tehdejšího zákona o obcích. Podle § 16 odst. 1 mohla obec k plnění svých úkolů vydávat pro svůj územní obvod obecně závazné vyhlášky. Podle § 24 odst. 1 mohla obec na základě zmocnění v zákoně a v jeho mezích vydávat obecně závazné vyhlášky ve věcech patřících do přenesené působnosti obce. Zde je asi na místě připomenout, že tehdy účinný zákon o obcích ještě nepoužíval pro právní předpis vydaný v přenesené působnosti obce pojem *nařízení* , který známe ze současné právní úpravy (viz část 2.3.). Pro všechny obecně závazné vyhlášky (vydané podle § 16 odst. 1 i podle § 24 odst. 1) platil § 16 odst. 2, podle kterého musely být obecně závazné vyhlášky v souladu se zákony a obecně závaznými právními předpisy, vydanými ústřední mi orgány státní správy k jejich provedení (současná právní úprava již v tomto rozlišuje, zda se jedná o právní předpis obce vydaný v přenesené či samostatné působnosti obce – viz. § 61 odst. 2 písm. a) a § 35 odst. 3 písm. a) OZř.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že obec mohla vydat obecně závaznou vyhlášku pouze ve věcech samostatné působnosti (§ 16 odst. 1) a nebo ve věcech přenesené působnosti , pokud k tomu byla zákonem zmocněna (§24 odst. 1). Z dikce § 14 odst. 1 a 2 tehdejšího zákona o obcích, který vymezuje vztahy patřící do samostatné působnosti obce, nelze dovodit, že otázky „evidence obyvatelstva" a „pobytu cizinců" právě do samostatné působnosti obce patřily. Zákony č. 135/1982 Sb. a č. 123/1992 Sb. rovněž neobsahovaly zmocnění, na základě kterého by obec mohla formou obecně závazné vyhlášky podrobněji tyto vztahy upravit. **Pro vydání takovéto obecně závazné vyhlášky tedy neexistovala zákonná opora.**

2) Obecně závazná vyhláška ukládala určitým subjektům povinnosti, aniž pro to měla zákonné zmocnění.

Článek 2 předmětné obecně závazné vyhlášky **ukládal cizincům povinnost** žádat Městský úřad o povolení k pobytu, bez povolení pobyt cizinců nepřipouštěl

a umožňoval i pobyt cizinci nepovolit. Zákon č. 123/1992 Sb. ale žádná takováto omezení pro cizince oprávněné k pobytu na území republiky neznal a předmětná obecně závazná vyhláška se tak dostala do rozporu s článkem 4 odst. 1 Listiny, podle kterého mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.

3) Obecně závazná vyhláška prohlašovala přestupkem a hodlala postihovat činnost, jež podle zákona přestupkem nebyla.

PřeZ definuje přestupek jako *zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů nebo o trestný čin.* **Žádný zákon ale nestanovil přestupky shodné s těmi, které vymezovala obecně závazná vyhláška v** článku 5. Stanovení přestupků a jejich sankcionování bylo tedy také v rozporu s tehdy platnými zákony.

Vzhledem ke skutečnosti, že město Brandýs n/L – Stará Boleslav nereagovalo ve stanovené lhůtě na rozhodnutí o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky ani na protest prokurátora, podal dne 30. 11. 1993 přednosta Okresního úřadu Praha – východ Ústavnímu soudu České republiky návrh na zrušení předmětné obecně závazné vyhlášky, a to na základě ustanovení § 64 odst.3 ÚsZ, v tehdejším platném znění.

Ústavní soud, poté co si vyžádal vyjádření k návrhu od Městského úřadu v Brandýse n/L – Staré Boleslavi, rozhodl soudcem zpravodajem dne 21. 1. 1994 tak, že návrh přednosty okresního úřadu odmítl usnesením podle § 43 odst. 1 písm. d), c) zákona o Ústavním soudu v tehdejším znění, aniž byl návrh meritorně projednán.

Právě v odůvodnění tohoto usnesení se vůbec poprvé řeší problematika platnosti a účinnosti obecně závazné vyhlášky (v protestu prokurátora ani v rozhodnutí o pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky o tomto zmínku nenajdeme).

Podle § 16 odst.3 tehdejšího zákona o obcích musely být obecně závazné vyhlášky vyhlášeny – obecně závazné vyhlášky se vyvěsily na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů, přičemž dnem vyhlášení byl pak první den tohoto vyvěšení. Takovéto vyhlášení bylo podmínkou platnosti obecně závazné vyhlášky

a proto by každá obecně závazná vyhláška měla obsahovat údaj o tom, kdy k vyvěšení na úřední desku a k sejmutí z ní došlo. Předmětná obecně závazná vyhláška ale tyto informace neobsahovala, což do posouzení její platnosti vnášelo určité pochybnosti. Bude-li se nicméně předpokládat, že obecně závazná vyhláška byla vyvěšena ještě v den schválení, tj. 23. 9. 1993, pak k nabytí účinnosti mohlo podle § 16 odst.4 tehdejšího zákona o obcích dojít nejdříve 15. dne následujícího po dni vyhlášení. Pokud tedy předmětná obecně závazná vyhláška stanovila 1. 10. 1993 jako den nabytí účinnosti, jednalo se o ustanovení v rozporu se zákonem. **Na základě nálezu Ústavního soudu č. 28/1997 Sbírky nálezů a rozhodnutí Ústavního soudu lze ale dovodit, že toto pochybení nezakládá důvod pro zrušení obecně závazné vyhlášky,** neboť uplynutím 15 dnů dojde ke zhojení vady a k nabytí účinnosti. Chybné ustanovení o nabytí účinnosti je tak právně irelevantní.

Dále bylo třeba posoudit, zda vůbec vydání požadovaného nálezu spadá do působnosti Ústavního soudu – tj. zda obecně závazná vyhláška byla vydána v rámci samostatné působnosti obce (tak jak vyžadoval § 64 odst. 3 ÚsZ, v tehdejším znění). Soudce zpravodaj se v odůvodnění usnesení odvolává na nálezy Ústavního soudu ve věci vyhlášky obce Karlštejn (Pl. ÚS 9/1993) a vyhlášky města Berouna (Pl.ÚS. 21/1993) , na výklad profesora JUDr. Jiřího Hoetzela a zastává s těmito shodný názor. Totiž že i když jazykovým výkladem § 14 odst. 1 zákona o obcích ,v tehdejším znění, musíme nutně dojít k závěru, že jde o výčet demonstrativní, **je třeba pokládat výčet příslušných oprávnění za výčet taxativní.** Tento názor se opírá především o tu skutečnost, že upravovat společenské vztahy náleží k povinnostem státu jako nositele veřejné moci a proto je třeba obsah pojmu samostatné působnosti obce v oblasti obecně závazných vyhlášek ukládajících svým adresátům povinnosti omezit právě zmiňovaným výkladem § 14 odst. 1 zákona o obcích, v tehdejším znění.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že předmětná obecně závazná vyhláška nebyla vydána v samostatné působnosti, v důsledku čehož nebyl Ústavní soud příslušný k projednání návrhu na její zrušení. Už sama tato skutečnost postačovala k odmítnutí návrhu, a to konkrétně podle § 43 odst. 1 písm. e) zákona o Ústavním soudu, v tehdejším znění.

K tomuto důvodu přistupuje ještě důvod uvedený v § 43 odst. 1 písm. d) ÚsZ, v tehdejším znění, totiž že **návrh na zrušení obecně závazné vyhlášky byl**

podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou. § 64 odst. 3 téhož zákona stanovil, že návrh na zrušení právního předpisu může podat i přednosta okresního úřadu, pokud byl tento vydán v samostatné působnosti.

Je paradoxem, že přednosta okresního úřadu, podepsaný pod rozhodnutím o pozastavení výkonu předmětné obecně závazné vyhlášky, které je opřené o úvahu zakončenou tím, že předmět její úpravy nespadá do samostatné působnosti, podá Ústavnímu soudu návrh na její zrušení, když právě vydání předpisu v samostatné působnosti je podmínkou jeho aktivní legitimace.

Poté, co Ústavní soud návrh na zrušení předmětné obecně závazné vyhlášky odmítl výše uvedeným usnesením, Okresní úřad Praha – východ rozhodnutím ze dne 7. 4. 1994 zrušil pozastavení výkonu obecně závazné vyhlášky a tuto současně zrušil s odvoláním na § 62 odst. 3 zákona o obcích, v tehdejším znění.

V odůvodnění rozhodnutí se Okresní úřad odvolává na zmiňované usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 1. 1994 a samotné zrušení obecně závazné vyhlášky dovozuje výkladem § 62 odst. 1 až 3 zákona o obcích, v tehdejším znění, a to tak, že pokud se nejedná o samostatnou působnost (§ 62 odst. 1) a k nesprávnému opatření orgánu obce v otázkách přenesené působnosti není zjednána náprava (§ 62 odst. 3), je toto opatření Okresní úřad oprávněn zrušit.

Okresní úřad tedy předmětnou obecně závaznou vyhlášku subsumoval pod pojem **nesprávné opatření obecního zastupitelstva v přenesené působnosti.**

Takovýto závěr na první pohled nutně vyvolává určité pochybnosti. Předmětná obecně závazná vyhláška byla zjevně vydaná mimo zákonnou působnost obce (nešlo zde o působnost samostatnou – viz. výše, ale ani o působnost přenesenou – pro vydání obecně závazné vyhlášky v přenesené působnosti chybělo zákonné zmocnění potřebné podle § 24 odst. 1 zákona o obcích, v tehdejším znění) a pro zrušení takovéto obecně závazné vyhlášky neměl tedy Okresní úřad zákonný podklad.

V odborné literatuře věnované problematice obecně závazných vyhlášek[54] nalezneme dvě možnosti řešení této situace :

[54] Např. KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky.: Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9. s. 45 - 46

1) na obecně závaznou vyhlášku se v tomto případě bude pohlížet jako na platnou a Ústavní soud by ji měl (na návrh aktivně legitimovaného navrhovatele) pro nezákonnost zrušit

2) na obecně závaznou vyhlášku se v tomto případě bude pohlížet jako na nicotný právní akt, který nikoho nezavazuje a který tedy nemůže být zrušen, lze pouze konstatovat skutečnost, že se jedná o paakt

K první z právě naznačených možností řešení takovéto situace se přiklonil i Ústavní soud v některých ze svých rozhodnutích, když na návrh přednosty okresního zrušil obecně závaznou vyhlášku, která nebyla vydána v rámci samostatné působnosti.[55]

Nicméně ani druhou z uvedených možností řešení této problematiky nelze opomenout. K závěru, že se v takovém případě jedná nikoli o neplatný, ale o nicotný právní akt, lze dojít srovnáním obdobné situace v případě správních aktů. Nulita (nicotnost) správního aktu se mimo jiné dovozuje i v případě neexistence právního podkladu pro jeho vydání. Stejná situace (tedy neexistence právního podkladu) nastala i v případě vydání předmětné obecně závazné vyhlášky. Zastupitelstvo obce (města) mělo sice pravomoc k vydávání obecně závazných vyhlášek, ale chyběl zde zákonný základ pro její uplatnění.

[55] Rozhodnutí Ústavního soudu Pl.ÚS 7/97

10. ZÁVĚR

Cílem této práce bylo, jak už je zmíněno v úvodu, upozornit na sporné a diskutované otázky týkající se nejdůležitějších institutů v procesu obecní normotvorby a přiblížit úskalí vzniku a aplikace právních předpisů obce v praxi.

Z předcházejícího podrobného rozboru jednotlivých bodů zřetelně vyplývá, že stávající právní úprava obecní normotvorby je stále ještě v mnoha směrech nedostačující, nedává jasnou odpověď na zcela zásadní teoretické i praktické otázky.

Odstraňování nedokonalostí právní úpravy probíhá především zrušením, resp. novelizacemi příslušných zákonů, neoddiskutovatelný vliv v tomto procesu má i judikatura Ústavního soudu a v neposlední řadě také diskuse v odborných kruzích či samotná normotvorná praxe obcí.

Tak např. zrušením zákona č. 367/1990 Sb., o obcích (obecního zřízení) a účinností OZř byla odstraněna nevyhovující úprava označení obecních právních předpisů. Do účinnosti OZř se právní předpisy obce vydávané v samostatné působnosti označovaly shodným výrazem jako právní předpisy obce vydávané v působnosti přenesené – a sice jako *obecně závazné vyhlášky*. Nový zákon pro obecní předpisy vydávané v přenesené působnosti zavedl pojem *nařízení*, čímž zcela jistě přispěl k větší přehlednosti právní úpravy v této oblasti (viz část 2.3.).

Spor ohledně toho, zda je možné v obecně závazných vyhláškách ukládat povinnosti aniž by toto umožňovalo výslovné zákonné zmocnění je v současné době řešen ustálenou judikaturou Ústavního soudu, podle které je obec oprávněna k vydání obecně závazné vyhlášky stanovující povinnosti pouze pokud je k tomu výslovně zmocněna zákonem. V návaznosti na rozhodovací praxi Ústavního soudu v této otázce pak nalézáme i odpovídající úpravu v § 10 OZř (viz část 3.3.3.1.).

Jasný závěr přinesly odborné diskuse na téma, zda subjektem obecní normotvorby je sama obec či její orgány, tak jak vyplývá z doslovného výkladu Ústavy. Všeobecně je zastáván názor, že subjektem oprávněným k vydání právního předpisu je v tomto případě obec jako právnická osoba (viz část 4).

Sporným bodem diskusí naopak stále zůstává otázka, z čeho počítat nadpoloviční většinu členů zastupitelstva, resp. rady obce, potřebnou k přijetí

rozhodnutí – zda z původně stanoveného počtu členů příslušného orgánu obce či z počtu faktického (viz část 4.3.).

Současná právní úprava v OZř také zcela jasně vyřešila do té doby diskutovanou otázku vydávání obecně závazných vyhlášek a nařízení městskými obvody a městskými částmi, a sice v neprospěch této činnosti - tedy odchylně od dosavadní judikatury Ústavního soudu ohledně této problematiky (viz část 5).

Poměrně dostačujícím způsobem je řešena otázka působnosti obecních právních předpisů a sankcí za jejich případné porušení (viz část 6 a část 8).

Rozsáhlou změnou prošla počátkem druhého pololetí letošního roku úprava dozoru nad vydáváním a obsahem právních předpisů obcí. S účinností od 1. července tak odpadl duplicitní dozor nad obecní normotvorbou, podle OZř provádí dozor nad vydáváním obecně závazných vyhlášek Ministerstvo vnitra, nad vydáváním a obsahem nařízení pak krajský úřad. Nová právní úprava by vzhledem k právě uvedenému mohla přinést urychlení celého dozorového procesu. Novelizace však neodstranila některé zřejmé nedostatky právní úpravy – např. stále není upraveno, jak postupovat v případě, kdy Ministerstvo vnitra, resp. ředitel krajského úřadu, nepodá Ústavnímu soudu návrh na zrušení právního předpisu obce v zákonem stanovené lhůtě, rovněž není řešena odpovědnost orgánů dozoru pro případ, že by nezákonným pozastavením účinnosti obecní normy vznikla obci škoda (viz část 7).

Pokud jde o rušení obecních právních předpisů Ústavním soudem, bývá často předmětem diskusí skutečnost, že Ústavní soud může rušit právní předpisy pro jejich rozpor s ústavním pořádkem nebo se zákonem, nikoli pro rozpor s jiným právním předpisem. Případy, kdy by se právní předpis obce dostal do rozporu např. s nařízením vlády, tedy zůstanou, a to plně v souladu s judikaturou Ústavního soudu, bez sankce (viz část 7.2.2.).

Během shromažďování podkladů pro část práce týkající se právních předpisů Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi (viz část 9) jsem měla možnost detailněji se seznámit s celým procesem vzniku obecně závazných vyhlášek, resp. nařízení a také se podílet na přípravě obecně závazné vyhlášky o místních poplatcích. Na základě této praktické zkušenosti bych na tomto místě chtěla upozornit na nejčastější problémy, které se na poli obecní normotvorby v praxi objevují.

S prvním nedostatkem současného systému obecní normotvorby se setkáváme již na samém počátku vzniku obecního právního předpisu. Na přípravě obecně

S prvním nedostatkem současného systému obecní normotvorby se setkáváme již na samém počátku vzniku obecního právního předpisu. Na přípravě obecně závazných vyhlášek (nařízení) se v rámci obce většinou podílejí odborníci na danou problematiku (např. otázky územního plánování, obecní policii,..), kteří ale často nemají potřebné právnické vzdělání, čímž se zvyšuje pravděpodobnost toho, že obecní norma bude již v tomto okamžiku ne zcela v souladu se zákonem. Podle mého názoru by bylo na místě, aby se na přípravě právních předpisů obce podíleli jak odborníci na danou problematiku tak osoby s právnickým vzděláním.

Další úskalí v procesu obecní normotvorby se objevuje v okamžiku schvalování předpisu zastupitelstvem, resp. radou obce. V praxi nejsou neobvyklé situace, kdy zastupitelstvu (radě) je předložen ke schválení po právní stránce bezvadný právní předpis, ale některé z pozměňovacích návrhů zastupitelů či radních mohou do textu právního předpisu vnést nezákonná ustanovení. Ostatně s tímto problémem se nesetkáváme pouze na úrovni komunální politiky, stejné situace nastávají mnohdy i při přijímání zákonů na půdě Parlamentu. Tomuto bohužel nelze předejít stanovením nějakého závazného pravidla, v těchto případech záleží na uvědomění a sebekritice každého jednotlivce.

Podle mého názoru by také obce měly při tvorbě obecně závazných vyhlášek a nařízení více využívat metodické pomoci Ministerstva vnitra, jehož Odbor dozoru a kontroly se jim v tomto ohledu snaží vyjít maximálně vstříc. Na tuto spolupráci ostatně apeluje i Ústavní soud, který doufá v to, že výsledkem součinnosti Ministerstva vnitra a obcí bude menší zatížení Ústavního soudu nezákonnými obecními právními předpisy, kde se důvody pro jejich zrušení velmi často opakují (typicky např. obecně závazné vyhlášky proti komunismu).

Závěrem bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce, panu Doc. JUDr. Vladimíru Vopálkovi, CSc., za vstřícnou spolupráci a odborné konzultace. Mé poděkování patří rovněž pracovníkům Městského úřadu v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi, kteří mi ochotně poskytli nejen materiály potřebné ke zpracování části deváté této práce, ale i své cenné poznatky z praxe.

V Brandýse nad Labem - Staré Boleslavi, dne 17. listopadu 2006.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

ČERVENÝ, Zdeněk, ŠLAUF, Václav . Přestupkové právo : komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisících předpisů . 13. aktualiz. vyd. Praha : Linde, 2006. 481 s. ISBN 80-7201-596-6.

HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo : obecná část. 5. rozš. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 793 s. ISBN 80-7179-671-9.

GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 2. rozš. vyd. Dobrá Voda : Aleš Čeněk, 2001. 299 s. ISBN 80-86473-04-X

GROSPIČ, Jiří. K právní úpravě obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti ve světle judikatury Ústavního soudu. Právník. 1997, č. 1

Informativní sborník o činnosti odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra na úseku dozoru a kontroly za rok 2005

KADEČKA, Stanislav. Právo obcí a krajů v České republice. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4

KNAPP, Viktor. Teorie práva. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1

KOPECKÝ, Martin. Právní postavení obcí : základy obecního práva. 1. vyd. Praha : Codex Bohemia, 1998. 266 s. ISBN 80-85963-73-6.

KOUDELKA, Zdeněk. Obecně závazné vyhlášky. Praha : Linde, 2000. 279 s. ISBN 80-7201-202-9

KOUDELKA, Zdeněk. Právní předpisy samosprávy. Praha : Linde, 2001. 297 s.

KOUDELKA, Zdeněk, ONDRUŠ, Radek, PRŮCHA, Petr. Zákon o obcích (obecní zřízení) : komentář. 2. aktualiz.a doplněné vyd. Praha : Linde , 2004. 379 s. ISBN 80-7201-444-7

MATRASOVÁ, Eva, ŠLAUF, Václav. Zákon o obcích (obecní zřízení) včetně prováděcích předpisů s komentářem. 2. aktualiz. vyd. Praha : POLYGON, 2003. 311 s.

PAVLÍČEK, Václav, HŘEBEJK, Jiří. Ústava a ústavní řád České republiky: Komentář.1.díl:Ústava ČR. Praha : Linde , 1994. 501 s.

SPÁČIL, Jan. Dva odlišné názory Ústavního soudu ve věci obecně závazných vyhlášek obcí v samostatné působnosti podle č. 104 odst. 3 Ústavy České republiky. Státní správa a samospráva S´96. 1996, č. 10

ŠIMEK, Lubomír, ŠROMOVÁ, Eva. Zákonná zmocnění k vydávání právních předpisů obcí. Správní právo. 2004, č. 1-2, s. 41-48.

VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí podle čl.104 odst.3 Ústavy. Správní právo. 1996, č. 3

VOPÁLKA, Vladimír. Vyhlášky obcí v oblasti výkonu státní správy. Správní právo. 1996, č. 6

ZÁŘECKÝ, Pavel. K normotvorné činnosti obcí (vyšších územních samosprávných celků). Správní právo. 1996, č. 2

PŘÍLOHA Č.1

Obecně závazná vyhláška č. 1 / 2003, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města a systém nakládání se stavebním odpadem

Město Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

O b e c n ě z á v a z n á V Y H L Á Š K A č. 1 / 2003,

kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města a systém nakládání se stavebním odpadem

Zastupitelstvo města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav schválilo dne 16.12.2002 dle, § 10 písmeno a) a § 84 odstavec 2 písmeno i) **zákona č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích)**, a § 17 odst. 2 **zákona č. 185/2001 Sb., (zákon o odpadech), zákona č. 477/2001 Sb. (zákon o obalech), tuto obecně závaznou vyhlášku.**

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

Čl.1
Předmět a působnost vyhlášky

A. Vyhláška stanoví:

a) systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen **systém**), vznikajících na katastrálních územích města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (dále jen **město**),

b) povinnosti producentů odpadů při nakládání s tuhým komunálním odpadem (dále jen **TKO**) a se stavebním odpadem (dále jen **SO**).

B. Vyhláška je závazná:

a) pro všechny fyzické osoby, které bydlí ve městě, i ty které se na území města zdržují (dále jen „**producent odpadu**"), s výjimkou osob ubytovaných v zařízeních hotelového typu,

b) pro osoby právnické a fyzické s oprávněním k podnikání (dále jen „**původce odpadu**"), které produkují odpad podobný TKO, mají sídlo na území města a zapojí-li se smluvně (prostřednictvím města) do systému.

Čl.2
Základní pojmy pro účely této vyhlášky

a) **odpad** – je každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit a přísluší do některé ze skupin odpadů uvedených v příloze č. 1 zák.č.185/2001 Sb., (dále jen „**zákon**"),

b) **komunální odpad** – veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání,

c) **nebezpečný odpad** – odpad, uvedený v Seznamu nebezpečných odpadů prováděcí Vyhlášky č. 381/2001 Sb. k zákonu, a jakýkoliv jiný

odpad vykazující jednu nebo více nebezpečných vlastností uvedených v příloze č. 2 k zákonu (např. oleje, tuky, s výjimkou rostlinných, barvy, lepidla, pryskyřice, rozpouštědla, kyseliny, hydroxidy, detergenty, odmašťovací přípravky, fotochemikálie, léky, pesticidy, galvanické články mokré i suché, zářivky, odpady s obsahem rtuti, televize, lednice apod.),

d) **směsný odpad** – část TKO, která zůstává po vytřídění využitelných složek a oddělení nebezpečných složek z TKO; směsný komunální odpad je i odpad odložený do odpadkových košů umístěných na veřejných prostranstvích,

e) **objemný odpad** – složka TKO, pro kterou nelze použít běžnou sběrnou nádobu s ohledem na jeho rozměr, hmotnost nebo vlastnosti, (např. nábytek, koberce, pneumatiky, vyřazené elektrospotřebiče, železný šrot apod.),

f) **uliční smetky** – odpady shromážděné při čištění veřejných prostranství,

g) **odpad ze zeleně** – převážně biologického původu z údržby sadů, parků a lesoparků, sídlištní a uliční zeleně, travnatých hřišť ve vlastnictví nebo ve správě města, ze zahrad fyzických osob a ze hřbitovů,

h) **stavební odpad** – vzniká při stavební činnosti (např. cihly, beton, keramika, zemina, kamenivo, směsné stavební hmoty apod.)

i) **nakládání s odpady** – jejich shromažďování, soustřeďování, sběr, výkup, třídění, přeprava a doprava, skladování, úprava, využívání a odstraňování,

j) **využívání odpadů** – činnost vedoucí k získání druhotných surovin, k recyklaci odpadů, případně k využití fyzikálních, chemických nebo biologických vlastností odpadů,

k) **shromažďování odpadů** – krátkodobé soustřeďování odpadů do shromažďovacích prostředků v místě jejich vzniku před dalším nakládáním s odpady,

l) **skladování odpadů** – přechodné umístění odpadů, které byly soustředěny (shromážděny, sesbírány, vykoupeny) do zařízení k tomu určených a jejich ponechání v nich,

m) **odstraňování odpadů** – takové nakládání s nimi, které vede k trvalému zabránění škodlivým vlivům na složky životního prostředí (termická a chemická úprava, fyzikální a biologická stabilizace, ukládání na skládku apod.),

n) **sběrný dvůr města** - zařízení, ve kterém mohou fyzické osoby odkládat vytříděné složky komunálního odpadu pod dozorem obsluhy; sběrný dvůr slouží také jako shromažďovací místo nebezpečných odpadů,

o) **původce odpadu** – právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vzniká odpad,

p) **původce komunálního odpadu** – město, které se jím stává v okamžiku, kdy fyzická osoba odpad odloží na místě k tomu určeném, do nádob k tomu určených (popelnice, kontejnery); město se současně stává vlastníkem tohoto odpadu,

q) **producent odpadu** – je každý obyvatel města,

r) **obyvatel města** – je taková fyzická osoba, která na území města užívá byt či vlastní rekreační objekt,
s) **domácnost** – tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby,
t) **objekt** – bytový a rodinný dům, stavba, ve které je alespoň jeden byt, stavba a pozemek pro individuální rekreaci,
u) **vlastník objektu (nemovitosti)** – pro potřeby této vyhlášky je vlastníkem objektu fyzická nebo právnická osoba, která má k objektu nebo jiné nemovitosti vlastnické právo, popřípadě správce nebo oprávněný uživatel na základě dohody s vlastníkem nemovitosti,
v) **svozová společnost** – je právnická osoba (firma) zajišťující nakládání s TKO na katastrálních územích města na základě smlouvy s městem,
w) **sběrná nádoba** – je typizovaná nádoba určená k odložení odpadu (popelnice, kontejner),
x) **dostatečný objem sběrné nádoby na směsný odpad** – je takový vnitřní objem sběrné nádoby nebo součet těchto objemů, který při stanovené frekvenci svozu odpadu a při daném počtu osob užívajících objekt umožňuje uložit veškerý směsný odpad vznikajíc při provozu domácností v objektu do sběrné nádoby (nádob). Doporučený dostatečný objem je ***30 litrů na osobu a týden***, (např objem standardní kovové popelnice je 110 litrů, domovního kontejneru 1100 litrů),
y) **okolí sběrných nádob** – je prostor 2m (všemi směry) od stanoviště sběrných nádob.

ČÁST DRUHÁ

NAKLÁDÁNÍ S ODPADEM

Čl.3
Všeobecné povinnosti

a) Každý je povinen předcházet vzniku odpadů, omezovat jejich množství a nebezpečné vlastnosti.
b) S odpadem lze nakládat pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech ve znění pozdějších předpisů, souvisejícími prováděcími předpisy (např. Vyhlášky MŽP), a touto vyhláškou.
c) Odpady lze upravovat, využívat nebo zneškodňovat pouze v zařízeních, místech a objektech k tomu určených nebo za podmínek stanovených zvláštními předpisy a touto vyhláškou.
d) Směsný komunální odpad lze odkládat pouze **do určených sběrných nádob** města. Svozová společnost vyprázdní nádoby typu popelnice kovová nebo plastová 110 litrů, popelnice plastová 120 a 240 litrů, kontejner kovový nebo plastový 1 100 litrů. Nádoba musí být naplněna pouze tak, aby ji bylo možno řádně uzavřít, aby z ní při další manipulaci odpad nevypadával.
e) **Nelze odkládat**:
- odpad mimo sběrné nádoby a znečišťovat jejich stanoviště

- do sběrných nádob nebezpečné složky TKO
- do sběrných nádob žhavý popel, zeminu, stavební suť, cihly, kamení, uhynulá zvířata
- do odpadkových košů na veřejném prostranství odpad z domácností a živností
- do nádob určených ke třídění odpadů jiné druhy odpadů, než pro které jsou označeny

f) **Odpady je zakázáno spalovat** v topných zařízeních i na otevřeném ohni (takovým spalováním dochází k nebezpečnému znečišťování ovzduší, týká se i odpadů ze zeleně). Palivem se stane pouze odpad spalovaný za účelem získání energie v zařízení, které je pro takové spalování určeno (Vyhláška MŽP 97/2000 Sb.).

g) **Odpady je zakázáno odkládat** kdekoliv v katastru města s výjimkou míst, která k tomu jsou výslovně určena touto vyhláškou.

h) Každý je povinen počínat si tak, aby svým jednáním neznemožnil provedení pravidelného sběru a svozu odpadu.

Čl.4
Třídění komunálního odpadu

1) Tuhý komunální odpad (dále jen TKO) je každý občan povinen třídit na tyto složky:

a) nebezpečný odpad d) objemný odpad g) sklo
b) plasty e) papír a lepenka h) odpad ze zeleně
c) kovový šrot f) stavební odpad i) směsný odpad

2) Pro složku a) jsou určeny svozové dny, hodiny a stanoviště určená k osobnímu předání nebezpečných odpadů svozové společnosti. Stanoviště svozu nebezpečných odpadů jsou určena harmonogramem sběru těchto odpadů aktualizovaným každoročně podle smlouvy mezi Městským úřadem Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (dále jen MěÚ), odborem životního prostředí (dále jen OŽP) a svozovou společností. Seznam stanovišť a časy přistavení svozového vozidla v dané lokalitě jsou občanům zprostředkovány pomocí regionálních médií a elektronickou formou.

3) Pro složky b), c), d) jsou předem určeny a zveřejněny městem svozové dny 4x za rok. Tyto vytříděné odpady jsou odebírány svozovou společností v místech k tomu určených. Město je pro tento účel rozděleno na 5 svozových oblastí. Harmonogram svozů aktualizovaný každoročně po dohodě mezi MěÚ OŽP a svozovou společností je občanům zprostředkován pomocí regionálních médií a elektronickou formou.

4) K odložení vytříděných složek TKO b), e), g) jsou navíc nepřetržitě umístěny sběrné nádoby (kontejnery) označené druhem tříděného odpadu na stálých sběrných místech ve městě (sběrná hnízda na tříděný odpad). Umístění sběrných hnízd na tříděný odpad je občanům zprostředkováno pomocí regionálních médií a elektronickou formou.

5) K odložení složky i) jsou určeny nádoby (popelnice a kontejnery) umístěné u obytných domů nebo rekreačních objektů. Tyto nádoby jsou majetkem obyvatel města.

6) Stavební odpad musí stavebník odstranit na vlastní náklady dle článku 8 této vyhlášky.
7) Odstranění složky h) odpadu ze zeleně je dovoleno pouze kompostováním na vlastním pozemku nebo předáním ke zneškodnění odborné firmě za úplatu. Spalovat lze tento odpad pouze v souladu s nařízením města o spalování rostlinných materiálů.
8) Pro udržování pořádku na veřejných prostranstvích jsou po městě rozmístěny venkovní odpadkové koše a koše na psí exkrementy.

Čl.5
Povinnosti producentů, sběr TKO a jeho vytříděných složek

1) Jednotlivé složky TKO podle čl. 4 je producent odpadu – obyvatel města povinen odkládat do sběrných nádob k tomu určených.
2) **Vlastník** nebo **správce** nemovitosti – bytového domu **je povinen** zajistit dostatečný počet vhodných sběrných nádob na TKO, zabezpečit jejich vyhovující trvalé umístění a udržovat na stanovišti sběrných nádob čistotu.
3) Producent odpadu je povinen vlastnit (nebo mít smluvně pronajatou) nádobu (popelnici, kontejner) na odkládání TKO.
4) Nádobu se směsným odpadem (popelnici, kontejner) připraví producent večer přede dnem nebo nejpozději do 5ti hodin ráno v den pravidelného týdenního svozu před objekt na obvyklé místo přístupné svozovému vozidlu. Po vyprázdnění nádobu co nejdříve odklidí. Odklizení neplatí pro objekty kde jsou popelnice a kontejnery trvale umístěny na místě vyprazdňování. Nádoby nesmí bránit provozu na komunikacích a ohrožovat chodce a vozidla.
5) Vytříděné složky TKO určené pro svozové akce je producent povinen připravit podle podmínek zveřejněných OŽP MěÚ ke každému svozu v takovém stavu (případně obalu), aby bylo snadné jeho naložení. Odpad nesmí bránit provozu na komunikacích a ohrožovat chodce a vozidla.
6) Mimo svozové akce odevzdá producent vytříděný odpad bezplatně ve Sběrném dvoře, který provozuje svozová společnost nebo odprodá v provozovnách Sběrných surovin v obou částech města podle provozních řádů těchto provozoven. **Odkládání** odpadu před provozovny Sběrných surovin nebo před Sběrný dvůr **je zakázáno**.
7) Nebezpečné složky TKO je producent povinen, ve vyhlášený svozový den a hodinu, předat **osobně** na určeném sběrném místě přímo pracovníkům svozové společnosti. Prokáže se dokladem o zaplaceném poplatku za komunální odpad.
8) Některé nebezpečné složky TKO má producent odpadu možnost odevzdat mimo svozové dny ještě takto:
- ve Sběrném dvoře podle jeho Provozního řádu,
- nevyužitá a prošlá léčiva a obaly od léčiv do lékáren.

Pokud prodejce neinformuje spotřebitele o místech zpětného odběru použitých výrobků, je povinen přímo v prodejně či provozovně odebírat:
- minerální oleje a oleje ze živičných nerostů jiné než surové
- galvanické články a baterie

- výbojky a zářivky
- pneumatiky
- elektrické akumulátory
- chladničky používané v domácnostech

9) Při odevzdání odpadu k využití nebo odstranění ve Sběrném dvoře, na skládce nebo jeho odprodeji ve Sběrných surovinách, je odebírající povinen vystavit o převzetí odpadu doklad obsahující datum, druh a množství odpadu, jméno a adresu odevzdávajícího. Tento doklad je odevzdávající (producent odpadu) povinen si pro případnou kontrolu nakládání s odpadem uschovat po dobu 1 roku.

10) Při smluvním odstranění uschová producent odpadu po dobu 3 let doklad o sjednání, a zaplacení této služby, kde jsou uvedeny všechny údaje v rozsahu podle předešlého odstavce.

Čl.6
Sběrný dvůr

1) Ve sběrném dvoře lze odložit tyto odpady:
pneumatiky, sklo, plast, kovy, oděv, textil, domácí elektrotechniku (televize, počítače apod.), nebezpečné složky dle pokynů obsluhy Sběrného dvora a v souladu s Provozním řádem Sběrného dvora.

2) Sběrný dvůr je určen ke shromažďování odpadů vzniklých činností fyzických osob, které mají trvalý pobyt nebo vlastní rekreační objekt na území města Brandýs n/L – St. Boleslav a prokáží se dokladem o zaplacení poplatku za komunální odpad.

3) Ve Sběrném dvoře je jeho provozovatel povinen vést evidenci fyzických i právnických osob, které tam odpad odložily a vydává jim doklad o převzatém druhu a množství odpadu.

4) Osoby provozující ve městě malou provozovnu mohou tříděný odpad odevzdat ve Sběrném dvoře za úplatu.

Čl.7
Povinnosti svozové společnosti

1) Svozová společnost provádí vyprazdňování nádob (popelnice, kontejnery) na směsný TKO i některé vytříděné složky TKO podle harmonogramu pravidelného svozu od každého objektu, který má na odvoz podle této vyhlášky nárok. Není-li svoz proveden v určený den, provede jej svozová společnost nejpozději následující kalendářní den. Svozová společnost provádí svoji činnost na základě podmínek stanovených ve smlouvě mezi ní a městem.

2) Svozová společnost zajišťuje svoz směsného TKO s frekvencí 1x za týden podle pravidelného harmonogramu schváleného MěÚ OŽP.

3) Změnu svozového dne oznámí svozová společnost občanům v dané lokalitě po projednání a schválení MěÚ vylepením informace minimálně s týdenním předstihem na sběrové nádoby nebo na jiné vhodné místo na obou koncích a uprostřed ulice, které se změna týká.

4) TKO svozová společnost neodveze pokud:
- bude v jiných než standardních sběrových nádobách,
- budou nádoby nezpůsobilé pro manipulaci sběrovým vozem,

- budou přeplněné nebo budou obsahovat větší podíl odpadu určeného ke třídění.
Důvod nevyvezení TKO svozová společnost na nádobě na odpad vyznačí.
5) Odvoz TKO provádí svozová společnost pouze po komunikacích, které umožňují bezpečnou jízdu a vyhovují ustanovením silničního zákona a ostatních dopravních předpisů.
6) Svozová společnost je povinna zajistit:
a) v případě znečištění veřejného prostranství při manipulaci se sběrnými nádobami okamžité uklizení,
b) vizuální kontrolu obsahu sběrných nádob před manipulací,
c) úplné vyprázdnění sběrných nádob takovým způsobem, aby v nich nezůstávala část odpadu a nedocházelo tak k hygienickým závadám.

Čl.8
Nakládání se stavebním odpadem na území města

1) Stavební odpad vzniklý na území města při stavební činnosti fyzických osob, právnických osob a fyzických osob oprávněných k podnikání, musí být likvidován smluvně se subjektem oprávněným k jeho využití nebo odstranění, či na vlastní náklady odvozem na řízenou skládku určenou pro tento odpad (např. pískovna Tapas Borek, rekultivace vytěženého prostoru). Stavební odpad musí být po celou dobu stavebních prací zajištěn proti nežádoucímu znehodnocení nebo úniku.
2) Producent stavebního odpadu je povinen tento odpad třídit a nabídnout k využití provozovateli zařízení na úpravu stavebního odpadu. Doklad o uložení odpadu či předání jiné oprávněné osobě je producent SO povinen uschovat po dobu 3 let.
3) Přepravní prostředky při přepravě stavebního odpadu musí být zcela uzavřeny nebo musí mít ložnou plochu zakrytou plachtou bránící úniku odpadu.
4) Pokud dojde v průběhu přepravy k úniku stavebního odpadu, je přepravce povinen neprodleně znečištění odstranit.

ČÁST TŘETÍ

ÚHRADA ZA ODVOZ A ZNEŠKODNĚNÍ TKO

Čl.9
Poplatek za komunální odpad

1) Za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování TKO platí fyzické osoby, na něž se vztahuje tato vyhláška, městu poplatek.
2) Sazba poplatku je stanovena samostatnou obecně závaznou vyhláškou města č.2/2003 „o místním poplatku za provoz systému

shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů".
3) Poplatníkem je každá fyzická osoba (každý občan bez omezení věku), která má ve městě trvalý pobyt nebo fyzická osoba, která je ve městě vlastníkem stavby určené nebo sloužící k individuální rekreaci a ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.

ČÁST ČTVRTÁ

KONTROLA A SANKCE

Čl.10

1) Porušení povinností při nakládání s TKO a SO bude postihováno podle zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech ve znění pozdějších předpisů.
2) Kontrolu plnění povinností uložených touto vyhláškou provádějí:
a) pracovníci OŽP MěÚ,
b) Městská policie.

ČÁST PÁTÁ

ZRUŠOVACÍ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Čl.11

Touto obecně závaznou vyhláškou se ruší Vyhláška o nakládání s komunálním odpadem a stavebním odpadem, kterou schválilo zastupitelstvo města dne 13.12.2000.

Čl.12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dne 1.1.2003

Ing. Daniel Procházka
starosta města

Ing. Jan Vaněček
místostarosta města

PŘÍLOHA Č.2

Obecně závazná vyhláška č. 2 / 2003, o místním poplatku za odpad

Město Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
OBECNĚ ZÁVAZNÁ VYHLÁŠKA č. 2/ 2003
(o místním poplatku za odpad)

Zastupitelstvo města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav schválilo dne 6.12.2002 podle ustanovení § 15 zákona č. 565/1990 Sb. (o místních poplatcích) ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanoveními § 10 písm. a) a § 84 odst. (2) písm. i) zákona č. 128/2000 Sb. (o obcích) ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku.

Článek 1
Předmět a působnost vyhlášky

Tato vyhláška stanoví sazbu místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen „poplatek“) na území města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav dle § 9 odst. (2) a § 10 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, a v návaznosti na obecně závaznou vyhlášku města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav č. 1/2002, kterou se stanoví systém shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města a systém nakládání se stavebním odpadem. Dále stanoví vznik poplatkové povinnosti, ohlašovací povinnost, osvobození od poplatku, splatnost poplatku, povinnosti fyzických osob, které mají trvalý pobyt na území města, povinnosti společných zástupců, vlastníků nebo správců rodinných nebo bytových domů a povinnosti fyzických osob, které mají na území města ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci.

Článek 2
Základní ustanovení

(1) **Poplatníkem** je:
a) fyzická osoba, která má trvalý pobyt na území města,
b) fyzická osoba, která má na území města ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci (dále jen "rekreační stavba"), ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba.

(2) **Společný zástupce** je osoba, která odvádí poplatek za jednu domácnost.

(3) **Vlastník nebo správce** (dále jen "vlastník") je osoba, která odvádí poplatek za rodinný nebo bytový dům.

(4) **Sdružená platba** jsou poplatky odváděné za více než jednu fyzickou osobu společným zástupcem, vlastníkem nebo jedním z poplatníků podle odstavce 1 písmeno b) tohoto článku, v případě, že má k rekreační stavbě vlastnická práva více osob.

(5) **Správu poplatku** vykonává město Brandýs nad Labem - Stará Boleslav prostřednictvím ekonomického odboru a odboru životního prostředí Městského úřadu Brandýs nad Labem - Stará Boleslav.

Článek 3
Odvádění poplatku

(1) Za rodinný nebo bytový dům odvádí poplatek vlastník (čl.2 odst.3). Ten vybere poplatek od všech poplatníků v domě. Současně s odvedením poplatku je povinen obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádí (vzor příloha č. 1 Oznámení o sdružené platbě).
(2) Má-li k nemovitosti povinnost vlastníka více subjektů, jsou tyto povinny platit poplatek společně a nerozdílně formou sdružené platby.
(3) Vlastníci bytů vymezených jako samostatné jednotky podle zvláštního zákona [2)], jsou poplatníky se společným zástupcem.
(4) Vlastníci nemovitostí určených nebo užívaných pouze k rekreaci, ve kterých není nikdo hlášen k trvalému pobytu, jsou poplatníky, kteří mají povinnost platit poplatek za objekt ve výši odpovídající ročnímu poplatku za jednu fyzickou osobu.

Článek 4
Ohlašovací povinnost

(1) Poplatník podle čl.2 odst. 1 a) má ohlašovací a registrační povinnost jednorázově při vzniku poplatkové povinnosti. Tato povinnost je splněna zápisem do evidence obyvatel města.
(2) Poplatník podle čl. 2 odst. 1 b) má ohlašovací povinnost, kterou u rekreační stavby vlastněné poplatníkem k 1. lednu 2003 splní tím, že správci poplatku předá "Ohlášení vlastníka rekreační stavby", které je uvedeno v příloze č. 2 k této vyhlášce, do 28. února 2003 a dále do 60 dnů od nabytí vlastnictví rekreační stavby. V případě, že k rekreační stavbě má vlastnická práva více osob, může ohlašovací povinnost splnit jedna z těchto osob, která bude provádět sdruženou platbu dle čl. 2 odst. 4.

Článek 5
Oznámení sdružené platby

(1) Společný zástupce a vlastník oznámí správci poplatku jméno, příjmení, datum narození všech osob, za něž poplatek odvádí, a období, za které poplatek odvádí.
(2) Pro oznámení dle odstavce 1 je závazný formulář "Oznámení o sdružené platbě", který je uveden v příloze č. 1 k této vyhlášce. Oznámení musí být správci poplatku předáno nejpozději v den platby.

Článek 6
Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku pro fyzickou osobu (poplatníka) činí 360,-Kč za rok a je tvořena:

a) z částky 250,-Kč za kalendářní rok a

b) z částky 110,-Kč za kalendářní rok. Tato částka je stanovena na základě skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu[4].

(2) V případě změny (místa trvalého pobytu nebo vlastnictví stavby určené nebo sloužící k individuální rekreaci) v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců **rozhodný stav na konci tohoto měsíce**[5].

Článek 7
Splatnost poplatku

(1) Poplatek na kalendářní rok je splatný nejpozději do 30. června příslušného kalendářního roku.

(2) Pokud poplatková povinnost vznikne po termínu splatnosti dle odstavce 1 tohoto článku, v daném kalendářním roce, je poplatek vypočtený dle čl. 6 odst. 2 splatný do konce měsíce, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

(3) Odlišnou splatnost poplatku mohou vlastníci (správci) velkých bytových domů dohodnout předem s MěÚ.

(4) Poplatek se platí na účet města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav převodem z účtu, složenkou nebo v hotovosti v pokladně Městského úřadu Brandýs nad Labem - Stará Boleslav (budova Radnice 1. patro).

(5) Požádá-li plátce o vrácení přeplatku, přeplatek se vrátí, činí-li více než 50,- Kč do 30 dnů od doručení žádosti. Nejdéle však do konce kalendářního roku ve kterém přeplatek vznikl.

Článek 8
Osvobození od poplatku

(1) Od povinnosti platit poplatek jsou osvobozeny osoby, které :

a) jsou umístěné v dětských domovech, diagnostických ústavech, léčebných zařízeních atp.,

b) žijí v domovech důchodců, léčebnách dlouhodobě nemocných,

c) vykonávají základní vojenskou službu,

d) jsou ve vyšetřovací vazbě nebo ve výkonu trestu.

(2) Nárok na osvobození od poplatku:

a) je třeba oznámit a doložit (kopií umístěnky, rozhodnutí, potvrzení apod.) správci poplatku nejpozději do 30 dnů ode dne vzniku nároku. Ve stejné lhůtě je třeba oznámit i zánik tohoto nároku,

b) pro osoby uvedené v odstavci 1 tohoto článku, s výjimkou písmene d), vzniká za celé měsíce, ve kterých trvá nárok na osvobození dle odstavce 1 tohoto článku a tyto osoby oznámily správci poplatku vznik a konec nároku dle písmene a) tohoto odstavce.

Článek 9
Sankce

(1) Pokud nebude poplatek zaplacen včas nebo ve správné výši, vyměří jej správce poplatku vždy platebním výměrem a může zvýšit včas nezaplacený poplatek až o 50%. Vyměřený poplatek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru [6)].

(2) Tomu, kdo nesplní ve lhůtě stanovené touto vyhláškou povinnost nepeněžité povahy (např. neohlásí poplatek za rekreační stavbu dle čl.4 odst.2, neoznámí ukončení nároku na osvobození od poplatku dle čl.8 odst.2 a) může správce poplatku uložit pokutu podle ustanovení § 37 nebo 37a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů.

(3) Porušení povinností vyplývajících z této vyhlášky se postihuje dle zvláštních předpisů [3)].

Článek 10
Lhůty

(1) Pokud vlastník nesplní svoji ohlašovací povinnost určenou touto vyhláškou, lze dlužné poplatky vyměřit do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém ohlašovací (poplatková) povinnost vznikla[7)].

(2) Promlčecí lhůty jsou posuzovány podle zvláštních předpisů[1)].

Článek 11
Kontrola

Ustanovení této vyhlášky kontrolují pracovníci odboru životního prostředí a ekonomického odboru Městského úřadu Brandýs nad Labem - Stará Boleslav.

Článek 12
Zrušovací ustanovení

Obecně závazná vyhláška o poplatku za sběr, třídění, využívání a zneškodňování komunálního odpadu č. 1/2001 ze dne 21.2.2001 se zrušuje.

Článek 13
Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1.1. 2003

Ing. Daniel Procházka
starosta města

Ing. Jan Vaněček
zástupce starosty města

1) zákon č. 337 / 1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
2) zákon č. 72 / 1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorám, ve znění pozdějších předpisů,
3) zákon č. 200 / 1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 337 / 1992 Sb., o správě daní a poplatků ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185 / 2001 Sb., o odpadech
4) § 10b odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 185/2001 Sb.
5) § 10b odst. 4 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 185/2001 Sb.
6) § 11 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.
7) § 12 zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

PŘÍLOHA Č.3

Nařízení města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav č. 1 / 2004, tržní řád města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav

Nařízení města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav č. 1 / 2004

TRŽNÍ ŘÁD

města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav

Rada města Brandýs nad Labem - Stará Boleslav rozhodla na svém zasedání dne 19.4.2004 podle § 11 a § 102 zákona č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů a v souladu s § 18 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů vydat toto nařízení obce :

Čl. 1

Místa pro prodej a poskytování služeb

(1) Na území města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav je možno mimo provozovnu k tomuto účelu určenou kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] prodávat zboží a poskytovat služby na místech uvedených v příloze k tomuto nařízení a dále při sportovních podnicích nebo při jiných podobných akcích [2)] a pomocí automatů obsluhovaných zákazníkem [3)] . Místy uvedenými v příloze jsou tržnice, tržiště, tržní místa, restaurační zahrádky a předsunutá prodejní místa.

(2) Tržnice je vymezený, uzavíratelný prostor, umožňující celoroční prodej zboží a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] na, za tím účelem zpravidla najatých, prodejních místech. Tento prostor umožňuje stanovit určitý počet prodejních míst a v době prodeje zboží a poskytování služeb musí být vybaven stánky, přenosnými stánky, stoly, pulty, stojany, mobilními zařízeními jako jsou účelově upravené a vybavené vozíky a jinými obdobnými zařízeními „(dále jen „prodejní zařízení")", umístěnými na zpevněném povrchu na určených prodejních místech, jejichž rozmístění a počet v prostoru tržnice jsou určeny plánkem. Tento prostor je veřejně přístupný pouze v provozní době.

(3) Tržiště je vymezený prostor, umožňující celoroční prodej zboží a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] na, za tím účelem zpravidla najatých, prodejních místech. Tento prostor umožňuje stanovit určitý počet prodejních míst a v době prodeje zboží a poskytování služeb musí být vybaven prodejními zařízeními, umístěnými na zpevněném povrchu na určených prodejních místech, jejichž rozmístění a počet v prostoru tržiště jsou určeny plánkem. Tento prostor je veřejně přístupný.

(4) Tržní místo je místo mimo tržnice a tržiště, které je alespoň v prodejní době veřejně přístupné a na kterém se na jednom nebo více, zpravidla najatých, prodejních místech, mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] , prodává zboží a poskytují služby z prodejních zařízení, umístěných na zpevněném povrchu.

(5) Restaurační zahrádka je místo mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] , na kterém se na zpevněném povrchu prodává zboží a poskytují služby v rámci živnosti „hostinská činnost“ [4)] , které je k výkonu této činnosti vybaveno a funkčně souvisí s provozovnou, určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] . Restaurační zahrádka musí mít stejného provozovatele jako uvedená provozovna.

(6) Předsunuté prodejní místo je místo mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] , na kterém je umístěno na zpevněném povrchu prodejní zařízení, ze kterého se prodává zboží a poskytují služby stejného sortimentu jako v provozovně, určené k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] , se kterou funkčně souvisí. Předsunuté prodejní místo se zřizuje bezprostředně u uvedené provozovny a musí s ní mít stejného provozovatele.

(7) Prodejní místo je místo mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] v tržnicích, na tržištích, tržních místech a předsunutých prodejních místech, na kterém se prodává zboží a poskytují služby z prodejních zařízení umístěných na zpevněném povrchu mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona [1)] .

Čl. 2

Stanovení kapacity a přiměřené vybavenosti

(1) Kapacita jednotlivých tržnic, tržišť a tržních míst (počet prodejních míst nebo prostor v metrech čtverečních) je stanovena v příloze tohoto nařízení. Příloha dále obsahuje vymezení prostoru v metrech čtverečních u restauračních zahrádek a předsunutých prodejních míst (lze řešit individuálně).

(2) Tržnice, tržiště a tržní místa s provozovatelem musí být na vhodném, trvale viditelném místě [5)] označeny obchodním názvem a identifikačním číslem provozovatele, na tomto místě musí být rovněž uvedeno jméno a příjmení správce, doba prodeje zboží a poskytování služeb, u tržnic a tržišť musí být rovněž vyvěšen tržní řád.

(3) Tržnice, tržiště a tržní místa musí být vybaveny tak, aby byl zajištěn jejich řádný a nerušený provoz na zpevněném povrchu; mezi prodejními zařízeními musí být vytvořen prostor pro pohyb zákazníků a zásobování a zajištěna požární ochrana v souladu se zvláštními předpisy [6)] .

(4) Tržnice, tržiště a tržní místa musí být dle charakteru prodávaného zboží nebo poskytované služby dále vybaveny takto:

a) u potravin [7)] zařízeními požadovanými zvláštními předpisy [8,9)],
b) u ovoce, zeleniny, brambor a lesních plodů a dalšího zboží musí být zajištěna vhodná prodejní zařízení, popř. na ně navazující podložky tak, aby toto zboží nebylo uloženo přímo na zemi,

c) u oděvů samostatným, alespoň plentou odděleným prostorem a zrcadlem pro jejich vyzkoušení,

d) u obuvi místem ke zkoušení obuvi vsedě, zrcadlem a lžící na boty,
e) u elektrospotřebičů a elektronického zboží přípojkami energií pro předvedení prodávaného zboží.

(5) Tržnice, tržiště i tržní místa musí být vybaveny takovým osvětlením, které umožní spotřebiteli prohlédnout prodávané zboží, přečíst návod k použití a označení prodejních zařízení podle zvláštních předpisů [5].

(6) Tržnice a tržiště musí být vybaveny při prodeji ovoce a zeleniny tekoucí pitnou vodou pro jejich omytí.

Čl. 3

Doba prodeje zboží a poskytování služeb

(1) Tržnice a tržiště mohou být provozovány po dobu celého roku, doba prodeje zboží a poskytování služeb na tržnicích a tržištích je od 6.00 do 18.00 hodin, pokud v příloze tohoto nařízení není pro jednotlivé tržnice a tržiště stanoveno jinak.

(2) Tržní místa mohou být provozována po dobu celého roku nebo, s přihlédnutím k sortimentu prodávaného zboží a poskytování služeb, podle poptávky po nich, pouze v určitém období roku, jak je uvedeno v příloze. Doba prodeje zboží a poskytování služeb na tržních místech je od 6.00 do 18.00 hod..

(3) Restaurační zahrádky a předsunutá prodejní místa mohou být provozovány celoročně, pokud v příloze tohoto nařízení není stanoveno jinak. Doba prodeje zboží a poskytování služeb je od 9.00 do 22.00 hodin. Do této doby se započítává i doba nezbytného úklidu.

Čl. 4

Oprávnění k prodeji

(1) Podmínky prodeje a činnosti, která s prodejem souvisí, určují zvláštní právní předpisy. Prodávajícím může být fyzická osoba starší 18 let a právnická osoba oprávněná k prodeji zboží či poskytování služeb podle zvláštních předpisů za dodržení platných právních předpisů.

(2) Na prodejních místech může prodávat rovněž fyzická osoba starší 18 let, která provozuje zemědělskou výrobu a je evidována dle zákona č. 85/2004 Sb., o zemědělství (zemědělský podnikatel), dále osoba, která podniká na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů a občané bez povolení na základě dokladu o vlastnictví nebo pronájmu zahrady nebo pozemku v případě, že jde o drobnou zemědělskou nebo zahrádkářskou produkci.

(3) Každý prodejní stánek a jiné prodejní zařízení musí být zřetelně označeny tabulkou, obsahující identifikační údaje o právnické nebo fyzické osobě:

- obchodní firma, jméno a příjmení fyzické osoby včetně dodatku nebo název právnické osoby
- identifikační číslo
- údaj o sídle nebo místě podnikání
- jméno a příjmení osoby odpovědné za činnost prodejního stánku, resp. jiného prodejního zařízení.

(4) Prodávané zboží musí být označeno cenami, které platí v okamžiku nabídky. O cenách lze informovat i jiným vhodným způsobem – např. zveřejněním, zpřístupněním ceníku.

Čl. 5

Pravidla pro udržování čistoty a bezpečnosti

(1) Při prodeji zboží a poskytování služeb na tržnicích, tržištích a tržních místech jsou všechny zúčastněné osoby (provozovatelé, prodejci, prodávající a poskytovatelé služeb) povinny:

a) dodržovat zásady osobní čistoty a udržovat pracovní oděv v čistotě,
b) zabezpečovat zde trvalý a řádný úklid, celoročně schůdnost, udržovat čistotu stánků, prodejních míst i míst pro nakládku a vykládku zboží a skladových prostor,
c) průběžně odstraňovat odpad i obaly ze zboží na provozovatelem určené místo vytříděné podle jednotlivých druhů a kategorií odpadů [10],
d) prodej organizovat tak, aby se jednotlivé druhy zboží nevhodně navzájem neovlivňovaly a byly chráněny před přímými slunečními paprsky a jinými nepříznivými vlivy (prach, vlhko, kouř apod.),
e) k prodeji používat prodejní zařízení zhotovená ze zdravotně nezávadného a dobře čistitelného materiálu,
f) ovoce, zeleninu, brambory a lesní plody dovézt před nabízením k prodeji již očištěné a zbavené zavadlých částí,
g) k prodeji zboží a poskytování služeb užívat jen místa k tomu určená, nezdržovat se v uličkách před stánky bezdůvodně a neumísťovat tam nic, co by znemožňovalo nebo ztěžovalo průchod zákazníků,
h) osobními vozidly zde parkovat pouze v prostoru určeném provozovatelem.

(2) Pro restaurační zahrádky a pro předsunutá prodejní místa platí odst. 1 písm. a) až e).

Čl. 6

Pravidla, která musí dodržet provozovatel tržnice, tržiště a tržního místa k zajištění jejich řádného provozu

(1) Provozovatel tržiště je povinen:

a) umístit tento tržní řád tržiště na vhodném, trvale viditelném místě,
b) dohlížet na dodržování čl. 2, 3 a 4 tohoto tržního řádu zúčastněnými osobami,
c) určit prodejcům a poskytovatelům služeb konkrétní místa a vést o přidělení evidenci a uchovávat ji nejméně po dobu tří let [11],
d) zajistit provádění pravidelného úklidu zařízení a všech prostor,
e) určit prostor pro odkládání odpadů, zajistit dostatečný počet sběrných nádob[13] pro jednotlivé druhy a kategorie odpadů, zajistit pravidelný odvoz a využití nebo zneškodnění těchto odpadů [14],
f) zajistit dostatečný počet sběrných nádob na odpad od zákazníků včetně pravidelného svozu a zneškodnění tohoto odpadu,
g) vyčlenit dle místních možností prostor pro skladování zboží v průběhu prodeje a po skončení prodeje,
h) časově vymezit vjezd motorových vozidel do prostor tržnice i tržiště,
i) zajistit, aby zde nebyl realizován prodej mimo prodejní zařízení (např. pochůzkový prodej, přímý prodej ze zavazadel),
j) zajistit pro prodejce a poskytovatele služeb možnost používání hygienického zařízení (záchod, tekoucí voda k umytí rukou), a dále při prodeji potravin v rozsahu upraveném zvláštními předpisy [8],
k) vyžadovat od osob, prodávajících spotřebitelům houby nebo jiné přírodní plodiny určené ministerstvem zdravotnictví, osvědčení o tom, že jako osoby, které tak činí na místech k tomu určených, prokázaly základní znalosti takových plodin před zkušební komisí, kterou jmenuje a odvolává krajský hygienik [15],
l) vymezit v rámci tržnice nebo tržiště místo pro prodej živých zvířat, splňující veterinární podmínky pro jejich prodej [16].

Čl. 7

Cena za prodejní místo

(1) Osoby prodávající na tržnici, tržišti a tržním místě jsou povinny zaplatit poplatek za užívání veřejného prostranství v souladu s vyhláškou o místních poplatcích města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav. Prodávající mají možnost předplatit si u provozovatele tržiště místo na tržišti na následující 1 – 2 měsíce. Předplatné odpovídá výši poplatku dle vyhlášky násobeného počtem tržních dnů v příslušném měsíci.

(2) Poplatky vybírá provozovatel trhu nebo Městský úřad Brandýs nad Labem – Stará Boleslav a každému plátci vyhotovuje zúčtovatelnou stvrzenku, kterou je povinen plátce uschovat ke kontrolním účelům po dobu stanovenou zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Na tržišti na Masarykově náměstí v Brandýse nad Labem jsou stanoveny za jednotlivá prodejní místa a prodejní stánky smluvní ceny vyplývající ze smlouvy mezi pronajimatelem a provozovatelem tržiště. Provozovatel je povinen na tržišti kromě tohoto tržního řádu a provozního řádu tržiště Masarykovo náměstí vyvěsit také ceník prodejních míst a prodejních stánků.

Čl. 8

Kontrola a sankce

(1) Dodržování tohoto nařízení jsou oprávněni kontrolovat určení zaměstnanci města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav a strážníci Městské policie Brandýs nad Labem – Stará Boleslav.

(2) Výzvu fyzickým nebo právnickým osobám a stanovení lhůty k odstranění nedostatku vzniklého narušením tohoto nařízení, případně následné zaslání podnětu příslušnému živnostenskému úřadu [18] k dalšímu řízení, provádí osoby uvedené v odst. 1 tohoto článku.

(3) Porušování tohoto nařízení se postihuje podle zvláštních předpisů [18] .

(4) Porušení tržního řádu:
a) u nepodnikajících fyzických osob se posuzuje jako přestupek dle zákona č.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů,
b) fyzickými i právnickými osobami, které jsou podnikateli, se posuzuje jako porušení nařízení města a je sankcionováno dle zákona č.128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů nebo jako porušení zvláštních právních předpisů.

Čl. 9

Závěrečné ustanovení

(1) Tímto nařízením města se ruší tržní řád města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav ze dne 29.1.1998 včetně jeho dodatků.

(2) Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 15.5.2004.

Ing. Daniel Procházka
starosta města

Miroslav Písačka
místostarosta

Příloha : vymezení tržiště Masarykovo náměstí

Vysvětlivky:

1) zákon č.50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavení zákon) ve znění pozdějších předpisů

(2) § 17 odst. 11 zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů

(3) § 17 odst.10 zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů

(4) § 43 zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů a směrnice MZ č.72 sbírky hygienických předpisů sv.64/1987 o hygienických požadavcích na zřizování a provoz zařízení společného stravování

(5) § 17 odst.7,8 zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů

(6) zákon ČNR č.133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů a vyhl. č.21/1996 Sb., kterou se provádění některá ustanovení zákona ČNR o požární ochraně

(7) zákon č.110/1997 o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů a provádění vyhlášky k tomuto zákonu ve znění pozdějších předpisů

(8) vyhláška č.295/1997 Sb., o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny

(9) vyhláška č.121/1987 Sb., o zabezpečování zdravotní nezávadnosti živočišných produktů

(10) § 5 odst.1 písm. e) zákona č.125/1997 Sb., o odpadech a vyhláška č.337/1997 Sb.,

(11) § 47 odst.1 zákona č.337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

(12) vyhl. č.91/1984 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem

(13) § 5 odst.1 písm. f) zákona č.125/1997 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů

(14) § 5 odst.1 písm. b) a c) zákona č.125/1997 Sb., o odpadech ve znění pozdějších předpisů

(15) § 26 vyhlášky č.45/1966 Sb., o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek

(16) § 9 odst.1 a 2 zákona č.166/1999 Sb., o veterinární péči, ve znění pozdějších předpisů

(17) zákon č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů

(18) zákon ČNR č.200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů
zákon č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů
zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

PŘÍLOHA Č.4

Vyhláška ze dne 23.9.1993, o přihlašování k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizích státních příslušníků na území města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi

V y h l á š k a

o přihlašování k dlouhodobému nebo trvalému pobytu cizích státních příslušníků na území města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi

---

Městské zastupitelstvo města Brandýs nad Labem – Staré Boleslavi schválilo na svém zasedání dne 23. září 1993 ve smyslu zákona čís. 367/90 Sb. a podle zákona čís. 135/82 Sb. a 123/92 tuto obecně závaznou vyhlášku:

I.

Tato vyhláška se vztahuje:

1) na cizí státní příslušníky dále jen cizince, kteří se chtějí přihlásit a nebo jsou již přihlášeni k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na území města Brandýsa nad Labem – Staré Boleslavi.

2) Na vlastníky, uživatele a provozovatele nemovitostí (rodinných domů, činžovních domů a bytů),dále jen ubytovatele, kteří pronajímají a ubytovávají nebo mají v úmyslu pronajmout či ubytovat cizince v nemovitosti na katastrálním území města

II.

Povinnost hlásit pobyt

Cizinec, který chce pobývat nebo už pobývá na území města, je povinen neprodleně písemně požádat MěÚ, odbor hospodářsko – správní o povolení k pobytu na území města. V žádosti uvede místo, počátek a ukončení svého pobytu a předloží doklady potvrzující účel pobytu, zajištění prostředků k pobytu, zajištění ubytování a doklady potvrzující jeho bezúhonnost a že netrpí nakažlivou chorobou, jejíž šíření je trestné podle zákona.

III.

Povinnost ubytovatelů

Ubytovatelé jsou při ubytování cizince povinni ohlašovně MěÚ:

- prokázat výpisem z evidence nemovitostí Katastrálního úřadu Praha – východ, že jsou vlastníky nemovitosti, která je zkolaudována jako obytná stavba nebo svým charakterem je způsobilá k obývání
- prokázat platnou nájemní smlouvou, že jsou nájemci nebo uživateli obytných prostor. Současně předloží ověřený písemný souhlas majitele nemovitosti, že souhlasí s ubytováním cizince.
- prokázat dekretem na byt, že jsou nájemci nebo uživateli obytných prostor. Současně předloží ověřený písemný souhlas majitele nemovitosti, že souhlasí s ubytováním cizince.
- předložit živnostenský list, který je opravňuje k provozování ubytoven. Při ubytování cizince, který je rodinným příslušníkem, odpadá povinnost předložit živnostenský list.

- předložit vyjádření Okresní hygienické služby o maximálním počtu osob, které mohou obytné prostory užívat
- předložit ověřenou smlouvu mezi ubytovatelem a cizincem o pronájmu obytných prostor

IV.
Povinnosti ohlašovny

Ohlašovna MěÚ je povinna:
- ověřit úplnost, správnost a platnost předložených dokladů prohlášení pobytu cizinců – učinit záznam o hlášení pobytu v evidenci, jsou-li splněny stanovené podmínky
- dohlížet na plnění povinností stanovených cizincům a ubytovatelům touto vyhláškou

V.
Přestupky

Přestupku se podle této vyhlášky dopustí ten, kdo
a) neoprávněně pobývá na katastrálním území města
b) maří výkon rozhodnutí o zákazu pobytu nebo vyhoštění z České republiky
c) provede nebo si nechá provést neoprávněně změny v dokladech opravňujících jej ke vstupu na území České republiky nebo v průkazu povolení k pobytu
d) poruší jinou povinnost stanovenou touto vyhláškou, pokud se takovým jednáním ztíží plnění úkolů samosprávy a státní správy

Za přestupek podle písm. a) a b) lze uložit pokutu do 10 tis.Kč, za přestupek podle písm. c) pokutu do 5. tis.Kč a za přestupek podle písm. d) pokutu do 1 tis.Kč.

Výnos z pokut je příjmem města.

VI.

Vyhláška nezbavuje povinnosti hlásit pobyt cizince na Okresním ředitelství Policie české republiky Praha- východ, Křižíkova 8, Praha 8, odbor cizinecké policie.

Účinnost této vyhlášky je od 1. října 1993.

V Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dne 23.9.1993.

ing. Josef J a k o u b e k
starosta města